

metinė ataskaita 2002

Turinys

Pagrindiniai AB „Lietuvos telekomas“ įmonių grupės rodikliai	2
Svarbūs įvykiai	3
Generalinio direktoriaus pranešimas	4
AB „Lietuvos telekomas“ įmonių grupės struktūra	6
Bendrojo fiksuoto telefono ryšio paslaugos	9
Su internetu susijusios paslaugos	14
Duomenų perdavimo paslaugos	16
Didmeninės paslaugos	17
Klientų aptarnavimas	19
Tinklo infrastruktūra	20
Personalas	22
Naujausi įvykiai	25
Finansų apžvalga	26
Auditoriaus išvada ir finansinė atskaitomybė	33
Vadovybė	59
Informacija pasiteirauti	61
Informacija investuotojams	62

Pagrindiniai AB „Lietuvos telekomas“ įmonių grupės rodikliai

		2002 m.	2001 m.	2000 m.
Pajamos	mln. litų	968	1 058	1 039
EBITDA	mln. litų	504	564	524
EBITDA marža	%	52,0	53,3	50,4
Pelnas, neatskaičius pelno mokesčio	mln. litų	89	139	333*
Grynasis pelnas	mln. litų	67	182***	240**
Visas turtas	mln. litų	1 876	2 080	2 107
Akcininkų nuosavybė	mln. litų	1 219	1 237	1 173
Naudojamo kapitalo pelningumas	%	10,9	11,3	23,9
Akcininkų nuosavybės pelno norma	%	5,5	15,1	21,6
Nuosavo kapitalo ir turto santykis	%	65,0	59,5	55,7
Investicijos	mln. litų	207	368	517
Vidutinis akcijų skaičius****	1000 akcijų	776 818	776 818	793 830
Pelnas vienai akcijai	litais	0,09	0,23	0,30
Darbuotojų skaičius metų pabaigoje		4531	5749	6357
Naudojamų fiksuoto ryšio linijų skaičius		935 899	1 115 673	1 187 657
Linijų skaičius 100 gyventojų****	%	27,0	33,1	34,0
Skaitmeninimo lygis	%	87,6	65,0	46,5
Linijų skaičius visu etatu dirbančiam darbuotojui, susijusiam su fiksuotos telefonijos sritimi		253	217	197

Oficialūs 2002 m. gruodžio 31 d. valiutų kursai: 1 JAV doleris = 3,3114 lito, 1 euras = 3,4528 lito.

* Pelnas, neatskaičius pelno mokesčio ir nepriskaičius pelno, gauto už parduotas UAB „Bitė GSM“ akcijas, buvo 174 mln. litų.

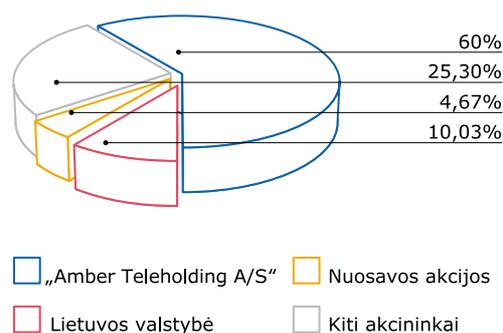
** Grynasis pelnas, nepriskaičius pelno, gauto už parduotas „Bitės GSM“ akcijas, buvo 115 mln. litų.

*** Grynasis pelnas, neįvertinus poveikio dėl atidėtų pelno mokesčio įsipareigojimų pakeitimo ir papildomai atidėtų lėšų dėl sumažėjusios turto vertės, buvo 120 mln. litų.

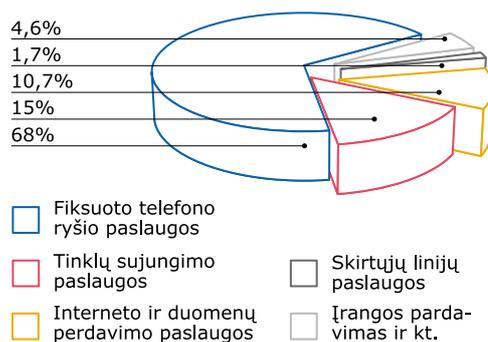
**** Neįskaitant AB „Lietuvos telekomas“ akcijų (nuosavos akcijos), priklausančių UAB „Lintkom“.

***** Skaičiuota, kai gyventojų skaičius siekė: 2000 m. – 3 493 tūkst., 2001 m. – 3 482 tūkst., 2002 m. – 3 463 tūkst.

AB „Lietuvos telekomas“ akcininkų struktūra (2002 m. gruodžio 31 d.)

2002 m. pajamų struktūra

Svarbūs įvykiai

Sausis. AB „Lietuvos telekomas“ ir įmonė „TietoEnator“ pasirašė susitarimo memorandumą dėl bendradarbiavimo teikiant informacijos technologijų paslaugas Lietuvoje ir Baltijos regione.

Vasaris. „Lietuvos telekomas“ sudarė Bendrovės paskolų JAV doleriais valiutos pakeitimo sandorį (JAV dolerius pakeitė į eurus).

Bendrovė pradėjo teikti skambinančiojo numerio rodymo paslaugą.

Kovas. AB „Lietuvos telekomas“ su įmone „Trade-Doubler“ pasirašė licencijuoto operatoriaus sutartį, pagal kurią Bendrovė teiks rezultatais pagrįstos elektroninės rinkodaros ir pardavimo sprendimus. „Lietuvos telekomas“ įsteigė antrinę įmonę UAB Baltijos telekomunikacijų konsultacinį centrą profesionalioms informacijos technologijų konsultavimo paslaugoms teikti. Visos šios bendrovės akcijos priklausė „Lietuvos telekomui“.

Balandis. Bendrovė verslo klientams pradėjo teikti 700-ąją (universaliojo numerio) paslaugą.

Norėdamas garantuoti aukštą kaimo ir atokiose šalies vietovėse įrengiamo telefono ryšio kokybę, „Lietuvos telekomas“ pradėjo bendradarbiauti su UAB „Bitė GSM“. Pradėjo veikti „Lietuvos telekomo“ interneto vartų „Takas“ angliškąją versiją „Takas English“.

Per 2002 m. balandžio 26 d. įvykusį eilinį visuotinį akcininkų susirinkimą buvo nuspręsta mokėti 0,11 lito dividendų akcijai už 2001 m. ir išrinkta nauja Valdyba.

Gegužė. „Lietuvos telekomo“ antrinė įmonė UAB „Comliet“ įsigijo 75 proc. Latvijos bendrovės „Datu Tikli SIA“ akcijų.

„Lietuvos telekomas“ pasiūlė gyventojams šiuos naujus mokėjimo planus – „Vietinį“, „Šalies“ ir „Interneto“.

„Lietuvos telekomas“ pardavė įmonei „TietoEnator“ 74 proc. UAB Baltijos telekomunikacijų konsultacinio centro ir 40 proc. UAB Baltijos informacinių duomenų valdymo centro akcijų.

Birželis. Verslo klientams buvo pasiūlytas naujas mokėjimo planas „Verslo miestai“.

„Lietuvos telekomas“ baigė skaitmeninti penkių didžiausių Lietuvos miestų telefono tinklą.

Liepa. Bendrovė baigė balansuoti paslaugų tarifus. Buvo atnaujintas „Lietuvos telekomo“ interneto vartų „Takas“ dizainas ir struktūra.

„Lietuvos telekomo“ antrinė įmonė „Comliet“ įsigijo 55 proc. Estijos bendrovės „Telegrupp AS“ akcijų.

Rugpjūtis. Klaipėdoje atidaryta pirmoji prekybos tinklo „COM+“ parduotuvė, prekiaujanti informacijos technologijų paslaugomis ir įranga.

Interneto vartus „Takas“ užplūdo lankytojai, norintys pamatyti tiesioginę pirmojo lietuviško realybės šou transliaciją internete.

Rugsėjis. Bendrovė pradėjo teikti naują asimetrinės skaitmeninės abonentų linijos (ADSL) technologija pagrįstą paslaugą „Takas iD“.

„Lietuvos telekomas“ perėmė iš savo antrinės įmonės UAB „Lintel“ UAB „Lintkom“ valdymą.

Spalis. Gyventojams buvo pasiūlytas naujas „Vakaro“ mokėjimo planas.

AB „Lietuvos telekomas“ pasirašė su kitais interneto paslaugų teikėjais keletą sutarčių dėl didmeninių skaitmeninės abonentų linijos (DSL) technologija paremtų paslaugų teikimo.

Bendrovė baigė įgyvendinti Nacionalinį telefono ryšio numeracijos planą.

Socialiai remtiniams ir pensinio amžiaus abonentams Bendrovė pasiūlė „Vietinį“ mokėjimo planą su nuolaida.

Lapkritis. AB „Lietuvos telekomas“ ir Ukrainos telekomunikacijų bendrovė „Ukrtelecom“ pasirašė susitarimo memorandumą dėl bendradarbiavimo telekomunikacijų srityje.

„Lietuvos telekomas“ pristatė virtualų klientų aptarnavimo centrą, leisiantį telekomunikacijų paslaugas valdyti internetu.

Gruodis. AB „Lietuvos telekomas“ ir UAB „Omnitel“ pasirašė naują tinklų sujungimo sutartį.

„Lietuvos telekomo“ antrinė įmonė UAB „Comliet“ Rusijos Federacijos Kaliningrado srityje įsteigė antrinę įmonę. „Comliet“ priklauso 95 proc. šios įmonės akcijų.

Generalinio direktoriaus pranešimas

Praėjo jau ketveri su puse metų nuo 1998 metų liepos – nuo to laiko, kai Bendrovė pradėjo dirbti pagal naują veiklos modelį. Per šį palyginti trumpą laiką „Lietuvos telekomas“ tapo modernia, šiuolaikinius standartus atitinkančia telekomunikacijų įmone, galinčia konkuruoti tarptautiniu lygiu.

2002-ieji buvo vieni reikšmingiausių ir mums, ir visai šalies telekomunikacijų rinkai. Bendrovei tai buvo paskutiniai pasirengimo dirbti konkurencijos sąlygomis metai. 2003 metų sausio 1 dieną įsigaliojus naujam Telekomunikacijų įstatymui, pagal kurį nustojo galioti „Lietuvos telekomo“ turėtos išskirtinės teisės teikti fiksuoto telefono ryšio paslaugas Lietuvoje, rinka tapo laisva. Tačiau su konkurencija telekomunikacijų rinkoje Bendrovė iš dalies susidūrė jau ir tuomet, kai turėjo išskirtines teises.

Naujasis įstatymas sudarė teisinės prielaidas visiškai konkurencijai šalies telekomunikacijų rinkoje. Vadovaudamasi įstatymu, Ryšių reguliavimo tarnyba pripažino AB „Lietuvos telekomas“ ir jos antrines įmones didelę įtaką turinčiu operatoriumi viešojo fiksuoto telefono ryšio paslaugų ir tinklų, skirtųjų linijų paslaugų ir tinklų sujungimo paslaugų rinkose.

Sėkmingai modernizavusi tinklą bei skyrusi kitas investicijas, optimizavusi personalo išteklius bei įgyvendinusi tarifų balansavimo programą, Bendrovė rimtai pasirengė konkuruoti su naujais fiksuoto telefono ryšio rinkos dalyviais.

Griežtai laikydamiesi veiksmingos investavimo programos, skyrę mažiau lėšų nei planavome, modernizavome tinklą – baigėme skaitmeninti penkių didžiausių Lietuvos miestų telefono tinklą. Jau metų pabaigoje tinklo skaitmeninimo lygis viršijo kaimyninių šalių ir siekė beveik 88 procentus.

Praėjusių metų spalį baigėme įgyvendinti Nacionalinį telefono ryšio numeracijos planą, kurį Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino 2001 metais. Įdiegėme naują tarptautinį prefixą ir padidinome numeravimo galimybes.

Siekdami ateityje sėkmingai plėtoti fiksuoto ryšio paslaugas, praėjusiais metais baigėme įgyvendinti 1998 m. pradėtą tarifų balansavimo programą. Metų pradžioje socialiai remtiniams ir pensinio amžiaus klientams pasiūlėme pigesnių paslaugų. Rinkai pristatėme pirmuosius fiksuoto ryšio paslaugų mokėjimo planus gyventojams – „Vietinį“, „Šalies“, „Interneto“ ir „Vakaro“ – bei mokėjimo planą „Verslo miestai“ verslo klientams.

Sėkmingai plėtodami modernų asimetrinės skaitmeninės abonentų linijos (ADSL) technologija pagrįstą

prieigos tinklą, pasiekėme, jog ADSL paslaugos tapo prieinamos 85 proc. „Lietuvos telekomo“ klientų. Vien per praėjusius metus ADSL paslaugos vartotojų padaugėjo penkis kartus – iki 10,5 tūkst.

Praėjusiais metais pajamos iš interneto ir duomenų perdavimo paslaugų padidėjo net 52,8 proc., iš tinklų sujungimo paslaugų – 5,2 proc., o pajamos iš kitos veiklos – net 94,2 procento. Nors jos ir nepadengė sumažėjusių pajamų iš pagrindinio Bendrovės verslo – fiksuoto ryšio, palyginti su 2001 m. gautomis pajamomis, 2002 m. „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės pajamos sumažėjo 8,5 proc. ir sudarė 968,2 mln. litų.

Džiugina ir tai, kad griežtas sąnaudų reguliavimas leido išlaikyti didelį pelningumą – EBITDA marža siekė 52 procentus.

Racionaliai planuodami Bendrovės veiklą, praėjusiais metais sėkmingai tęsėme pradėtus švietimo, kultūros, sporto bei socialinius paramos projektus.

Prisidėdami prie informacinės visuomenės plėtros šalyje, įgyvendinome paramos švietimui programą „Kompasas“ ir aktyviai dalyvavome aljanso „Langas į ateitį“ veikloje. Norėdami pakelti kompiuterinio raštingumo lygį šalyje bei skatinti naudotis informacija, kartu su kitomis Lietuvos verslo įmonėmis kūrėme sąlygas šalies gyventojams naudotis internetu.

Naujus veiklos metus pasitinkame turėdami aiškius tikslus – skatinti rinkoje skaidrumą ir teikti tik aukščiausios kokybės paslaugas. Toliau vadovausimės verslo etika ir laikysimės įstatymo nustatytų įpareigojimų: vykdyti skaidrią, nediskriminacinę politiką, atskirti apskaitą, kainas grįsti sąnaudomis, suteikti prieigą ir galimybę abonentams pasirinkti bet kurį telekomunikacijų paslaugų teikėją.

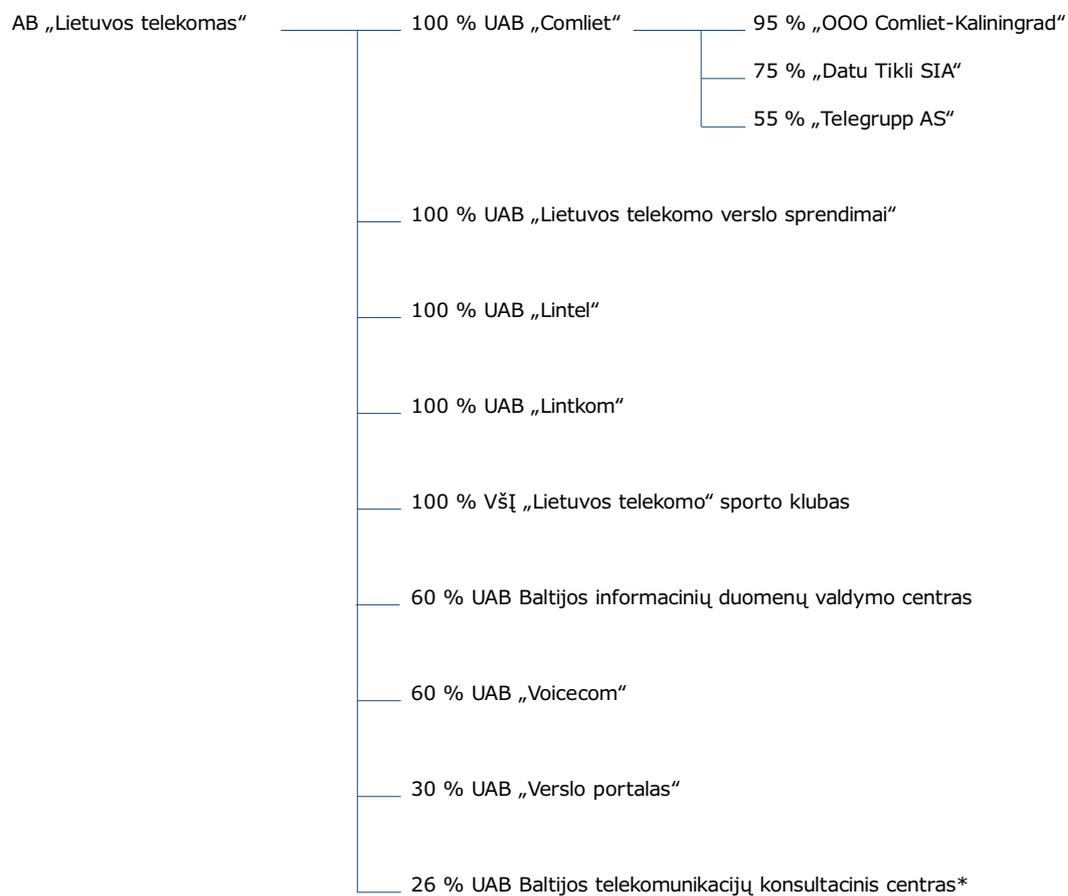
Sieksime geresnių rezultatų plėsdami interneto ir duomenų perdavimo paslaugas – tai viena svarbiausių „Lietuvos telekomo“ veiklos sričių. Tobulinsime teikiamas interneto paslaugas, dar daugiau dėmesio skirsime naujoms paslaugoms kurti ir naujausioms interneto prieigos technologijoms taikyti bei stengsimės sėkmingai konkuruoti, teikdami geros kokybės fiksuoto ryšio paslaugas.

Sukūrę gerą techninį pagrindą, leidžiantį plėtoti aukščiausios kokybės paslaugas, bei veiksmingai pertvarkę organizacinę struktūrą, ryžtingai žengiamo į konkurencinę rinką. Esu tvirtai įsitikinęs sėkminga Bendrovės ir joje dirbančių žmonių ateitimi.

Tapio Paarma
Prezidentas ir generalinis direktorius

AB „Lietuvos telekomas“ įmonių grupės struktūra

* 2003 m. sausio 30 d. bendrovės pavadinimas buvo pakeistas į „TietoEnator Consulting“.

„Lietuvos telekomo“ įmonių grupė yra didžiausia telekomunikacijų paslaugų teikėja Lietuvoje. Iki 2002 m. pabaigos ji turėjo išskirtinę teisę teikti fiksuoto telefono ryšio ir fiksuoto ryšio tinklų paslaugas. Be fiksuoto telefono ryšio paslaugų, AB „Lietuvos telekomas“ ir jos antrinės įmonės taip pat teikia su internetu susijusias ir duomenų perdavimo paslaugas, didmenines paslaugas kitiems šalies ir užsienio telekomunikacijų operatoriams, kitas telekomunikacijų paslaugas.

Pirminės įmonių grupės bendrovės „Lietuvos telekomo“ pagrindinės verslo sritys yra fiksuoto telefono ryšio, duomenų perdavimo, fiksuoto ryšio tinklų, didmeninės ir su internetu susijusios paslaugos. Bendrovei taip pat priklauso interneto vartai „Takas“.

2002 m. UAB „Comliet“ perėmė iš „Lietuvos telekomo“ telekomunikacijų tinklų priežiūros, paslaugų diegimo bei gedimų šalinimo funkcijas ir tapo didžiausia Bendrovės antrine įmone. „Comliet“ taip pat teikia fiksuoto ir belaidžio ryšio tinklų projektavimo bei statybos ir silpnųjų srovių tinklų statybos bei priežiūros paslaugas.

2002 metais „Comliet“ plėtojo savo veiklą kitose šalyse. Gegužę „Comliet“ įsigijo 75 proc. Latvijos bendrovės „Datu Tikli SIA“ akcijų (įmonei „RBS Skals AS“ priklauso 25 proc. akcijų). Liepą kartu su įmone „Merko Ehitus Ltd.“ „Comliet“ įsigijo Estijos įmonę „Telegrupp AS“. „Comliet“ turi 55 proc., o „Merko Ehitus“ – 45 proc. įmonės „Telegrupp“ akcijų. Abi antrinės įmonės teikia silpnųjų srovių tinklų projektavimo ir statybos, telekomunikacijų tinklų statybos ir priežiūros paslaugas. Metų pabaigoje „Comliet“ Rusijos Federacijos Kaliningrado srityje įsteigė bendrovę „Comliet-Kaliningrad“. UAB „Comliet“ priklauso 95 proc. šios įmonės akcijų.

2002 m. UAB „Lietuvos telekomo verslo sprendimai“ toliau teikė paslaugas ir siūlė kompleksinius telekomunikacijų sprendimus maždaug 600 pagrindinių „Lietuvos telekomo“ verslo klientų, taip pat pradėjo teikti jiems technines konsultacijas telekomunikacijų klausimais.

UAB „Lintel“, teikdama informacijos telefonu 118 paslaugą, išlaikė lyderės pozicijas informacijos

paslaugų telefonu rinkoje ir tapo pagrindine kontaktų centro ir telerinkodaros paslaugų teikėja Lietuvoje. „Lintel“ taip pat valdo „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės nekilnojamąjį turtą. 2002 m. UAB „Lintel“ pardavė AB „Lietuvos telekomas“ visas UAB „Lintkom“ akcijas.

UAB „Lintkom“ priklauso 4,67 proc. „Lietuvos telekomo“ akcijų (nuosavos akcijos). Akcijos buvo įsigytos 2000 m. per viešąjį akcijų pardavimą.

2002 m. UAB „Voicecom“ pasiūlė naujų interneto telefonijos paslaugų, tarp jų ir paslaugą, leidžiančią skambinti kompiuteriu, nesinaudojant telefonu. AB „Lietuvos telekomas“ priklauso 60 proc. UAB „Voicecom“ akcijų, o JAV bendrovei „Nexcom Telecommunications LLC“ – 40 proc. akcijų.

AB „Lietuvos telekomas“ priklauso 30 proc. UAB „Verslo portalas“ akcijų, o UAB „Verslo žinios“ – kita akcijų dalis. 2002 m. „Verslo portalas“ užsiėmė verslo interneto vartų *verslas.com* plėtra.

2001 m. spalį „Lietuvos telekomo“ valdyba nusprendė pertvarkyti Bendrovės Informacinių sistemų departamentą. 2001 m. pabaigoje „Lietuvos telekomas“ įsteigė antrinę įmonę UAB Baltijos informacinių duomenų valdymo centrą. Kita antrinė įmonė UAB Baltijos telekomunikacijų konsultacinis centras buvo įsteigta 2002 m. kovą. Gegužę „Lietuvos telekomas“ pardavė įmonei „TietoEnator Oyj“ 74 proc. Baltijos telekomunikacijų konsultacinio centro ir 40 proc. Baltijos informacinių duomenų valdymo centro akcijų.

Baltijos telekomunikacijų konsultacinis centras (2003 m. sausį įmonės pavadinimas pakeistas į „TietoEnator Consulting“) Baltijos regiono įmonėms teikia aukštos kokybės pridėtinės vertės su informacijos technologijomis susijusias konsultavimo paslaugas. Baltijos informacinių duomenų valdymo centras (ateityje pavadinimą numatoma keisti) „Lietuvos telekomui“ ir kitoms didžiausioms Lietuvos ir Baltijos regiono įmonėms teikia informacijos technologijų infrastruktūros valdymo paslaugas. Abi bendrovės savo veiklą pradėjo 2002 m. birželio 1 dieną.

„Lietuvos telekomas“ yra vienintelė ne pelno organizacijos VŠĮ „Lietuvos telekomo“ sporto klubo steigėja.

Bendrojo fiksuoto telefono ryšio paslaugos

Balso telefonijos paslaugos

Balso telefonijos paslaugos apima vietinių, tarp miestinių pokalbių, pokalbių, skambinant iš fiksuoto ryšio į mobiliojo ryšio tinklus, ir tarptautinių pokalbių paslaugas. Šios paslaugos teikiamos gyventojams ir verslo klientams visoje šalyje. 2002 m. pabaigoje „Lietuvos telekomas“ turėjo apie 936 tūkst. naudojamų pagrindinių linijų. Palyginti su 2001 m. duomenimis, jų sumažėjo 216 tūkstančių (85 tūkst. linijų buvo išjungta dėl abonentų skolų). Pastebima, kad daugiausia sumažėjo privačių klientų telefono linijų, tuo tarpu verslo klientų naudojamų pagrindinių linijų skaičius beveik nepakito.

2002 m. gruodžio 31 d. 100 Lietuvos gyventojų teko 27 fiksuoto telefono ryšio linijos, tuo tarpu prieš metus 100 Lietuvos gyventojų teko 33,1 linijos.

Norėdamas aptarnauti klientus kaimo ir atokiose vietovėse, „Lietuvos telekomas“ naudojo mobiliojo ryšio (GSM) ir NMT 450 standarto tinklus.

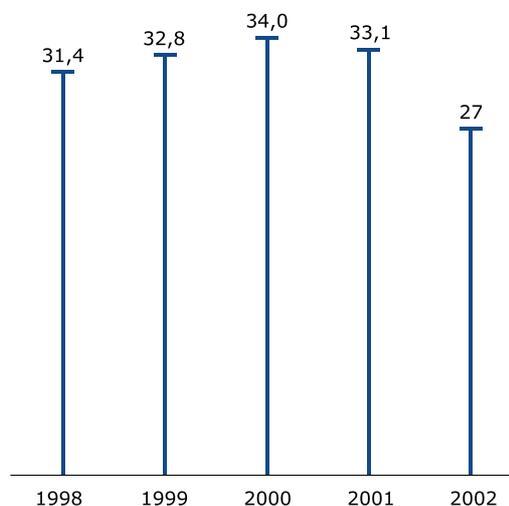
Iki 2002 m. pabaigos naudodamasi šiomis technologijomis Bendrovė prie savo tinklo prijungė beveik 39 tūkst. linijų.

Laukiančiųjų įsirengti telefono liniją sumažėjo 57,1 proc. – nuo 9,1 tūkst. 2002 m. pradžioje iki 3,9 tūkst. metų pabaigoje.

Šalyje apie 87,6 proc. visų Bendrovės abonentų linijų prijungta prie skaitmeninių stočių. Beveik 92 proc. verslo klientų naudojami prie skaitmeninių stočių prijungtomis linijomis. 2002 m. Bendrovė baigė skaitmeninti penkių didžiausių Lietuvos miestų telefono tinklą.

2002 m. Bendrovė baigė balansuoti tarifus. Šiuos darbus „Lietuvos telekomas“ pradėjo 1998 m., po įmonės privatizavimo. Paskutinį kartą tarifai buvo balansuojami 2002 m. liepos 1 d., įskaitant abonentinio mokesčio gyventojams, pokalbio sujungimo mokesčio ir vietinių pokalbių minutės kainos piko metu didinimą. Per metus keletą kartų buvo mažinami tarptautinių pokalbių tarifai. Pirmiausia buvo

Telefono linijų skaičius 100 gyventojų

sumažinti pokalbių, skambinant į Europos Sąjungos šalis, tarifai. Bendrovė nustatė atskirus pokalbių, skambinant į Europos Sąjungos šalių mobiliojo ryšio tinklus ir fiksuoto ryšio tinklus, tarifus. Be to, „Lietuvos telekomas“ sumažino pokalbių, skambinant į kaimynines šalis – Latviją ir Lenkiją, tarifus. Ypatin-gos pokalbių kainos buvo nustatytos skambinant į šių šalių sostines – Rygą ir Varšuvą. Bendrovė taip pat sumažino pokalbių, skambinant į Maskvą, Minską, Helsinkį, Stokholmą ir Taliną, tarifus bei pailgino ne piko laiką.

2002 m. tarptautinių pokalbių tarifai vidu-tiniškai sumažėjo 11 procentų. Dėl to, nepaisant didelės konkurencijos su mobiliojo ryšio operatoriais bei interneto telefonijos paslaugų teikėjais, „Lietuvos telekomo“ tarptautinių pokalbių srautas buvo toks pat kaip ir 2001 metais.

Balso telefonijos paslaugos gyventojams

Gegužę „Lietuvos telekomas“ gyventojams pasiūlė tris mokėjimo planus – „Vietinį“, „Šalies“ ir „Inter-

neto“. Pagrindinis visų planų principas – sumokėjus nustatytą mėnesio mokestį, tam tikrą laiką Bendro-vės paslaugomis galima naudotis nemokamai. Spalį buvo pristatytas naujas „Vakaro“ mokėjimo planas. Jis skirtas gyventojams, mėgstantiems kalbėtis telefonu vakarais.

Iki 2002 m. pabaigos „Lietuvos telekomas“ savo iniciatyva taikė mažesnę abonentinį mokestį socialiai remtiniams ir pensinio amžiaus Lietuvos gyventojams. Nuo 2003 m. sausio „Lietuvos tele-komas“ šiems gyventojams siūlo „Vietinį“ mokėjimo planą, taikydamas 5 litų nuolaidą. Iki 2002 m. pabaigos daugiau kaip 200 tūkst. klientų naudojosi vienu iš mokėjimo planų.

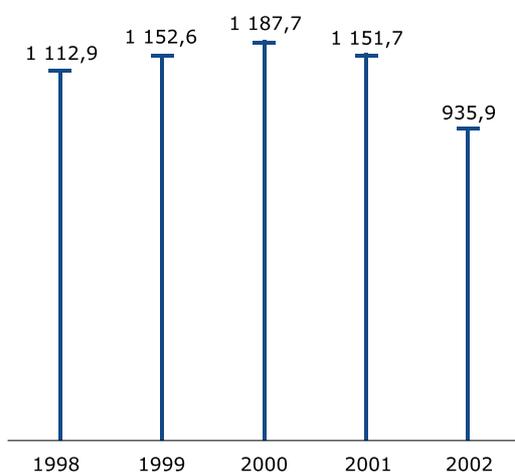
Balso telefonijos paslaugos verslo klientams

2002 m. Bendrovė smulkiojo ir vidutinio verslo klientams pasiūlė keletą naujų mokėjimo planų. Naujas mokėjimo planas „Verslo miestai“ leidžia klientams 30 proc. pigiau skambinti į tris pasirinktus Lietuvos miestus. „Šalies mokėjimo plano verslui“ abonentams, sumokėjusiems nustatytą mėnesio mokestį, suteikiamos 4 nemokamos vietinių ir tarp-miestinių pokalbių valandos. Smulkiojo verslo klien-tams Bendrovė pasiūlė nuolaidų programą „Mini elitas“. Pagal šią programą, atsižvelgiant į tarp-miestinių ir tarptautinių pokalbių srautą, taikomos telekomunikacijų paslaugų nuolaidos.

Interneto telefonijos paslaugos

Nuo 2001 m. UAB „Voicecom“ teikia tarptautinių pokalbių internetu paslaugą „Erdvė“. 2002 m. „Voicecom“ pradėjo teikti naują paslaugą „Šeimos erdvė“. Ši paslauga leidžia dažnai skambintiems klientams surenkant tik 4 skaitmenis už ypatingą kainą kalbėtis su dviem pasirinktais partneriais. Rinktis galima iš 13 Europos šalių, Jungtinių Ame-rikos Valstijų arba Kanados.

Pagrindinės linijos (tūkst.)

Naujoji paslauga „Skambiuteris“ (www.skambiuteris.lt) leidžia skambinti į 25 pasirinktas užsienio šalis, naudojantis ne įprastine telefono linija, o kompiuteriu. Tai – viena pirmųjų paslaugų, sudarančių galimybę atsiskaityti internetu. Jos vartotojai gali iš anksto sumokėti už savo pokalbius internetu ir dėl taikomų interneto telefonijos technologijų skambinti ne įprastu telefonu, o per savo kompiuterį.

Papildomos balso telefonijos paslaugos

2002 m. Bendrovė teikė daug įvairių papildomų balso telefonijos paslaugų. Tarp „Lietuvos telekomo“ klientų populiariausias buvo skambučio peradresavimo, balso pašto ir skambinančiojo numerio rodymo paslaugos. Skambinančiojo numerio rodymo ir draudimo rodyti numerį paslaugos pradėtos teikti 2002 m. vasarį. 2002 m. pabaigoje Bendrovė turėjo apie 24 tūkst. skambinančiojo numerio rodymo paslaugos vartotojų. Per metus balso pašto paslaugos vartotojų padaugėjo 55 procentais.

800-oji paslauga

„Lietuvos telekomas“ teikia nacionalinę ir tarptautinę 800-ąją paslaugą. Už pokalbius, skambinant 800-osios paslaugos numeriu, moka paslaugos abonentas, t. y. paslaugą užsisakiusi įmonė ar privatus asmuo, todėl jų klientai šiuo numeriu gali skambinti nemokamai. 2002 m. 800-osios paslaugos abonentų bei vartotojų ir toliau daugėjo. Paslaugos abonentų skaičius išaugo 48 proc., o skambučių šios paslaugos numeriais skaičius – apie 21 procentą.

Paprastai paslaugos abonentai 800-uosius numerius naudoja kaip klientų aptarnavimo linijas. Šie numeriai taip pat dažnai naudojami kaip psichologinės pagalbos linijos. Gamintojai ir prekybininkai juos naudoja kaip kokybės ir skundų linijas.

Nuo 2002 m. nacionalinės 800-osios paslaugos numeriais galima skambinti iš UAB „Omnitel“

mobiliojo ryšio tinklo. 2003 m. ketinama toliau plėtoti šią paslaugą. Norima, kad jos numeriais būtų galima skambinti ir iš kitų mobiliojo ryšio operatorių tinklų.

700-oji (universaliojo numerio) paslauga

Universaliojo numerio paslauga pradėta teikti 2002 m. balandį. Paslauga leidžia skambinti į visus įmonės padalinius renkant ne atskirus, o vieną bendrą numerį. Be to, 700-osios paslaugos numeriai nesikeičia, net jei įmonė persikelia į kitas patalpas ar pakeičia savo telefonų numerius. Už pokalbius, skambinant šios paslaugos numeriais, moka skambinantieji. 2002 m. pabaigoje buvo 85 universaliojo numerio paslaugos abonentai.

Trumpųjų numerių paslauga

Trumpųjų numerių paslaugą užsisakiusiam klientui suteikiamas keturių skaitmenų lengvai įsimenamas telefono numeris. Galima rinktis įprasto arba padidinto tarifo trumpųjų numerių paslaugą. Šiais numeriais galima skambinti iš visos Lietuvos arba tik iš tam tikrų vietovių. 2002 m. balandį buvo pasiūlyti trys nauji įprasto tarifo trumpųjų numerių mokėjimo planai. Dėl to ji tapo lankstesnė, patrauklesnė didiesiems verslo klientams. 2002 m. pabaigoje Bendrovė turėjo 75 įprasto tarifo vietinių trumpųjų numerių paslaugos abonentus, o įprasto ir padidinto tarifo nacionalinių trumpųjų numerių paslaugos – 21 abonentą. Nors daugiausia šia paslauga naudojasi informacijos paslaugų teikėjai, tačiau 2002 metais padidinto tarifo trumpųjų numerių paslauga taip pat buvo naudojama organizuojant balsavimus, pramogoms.

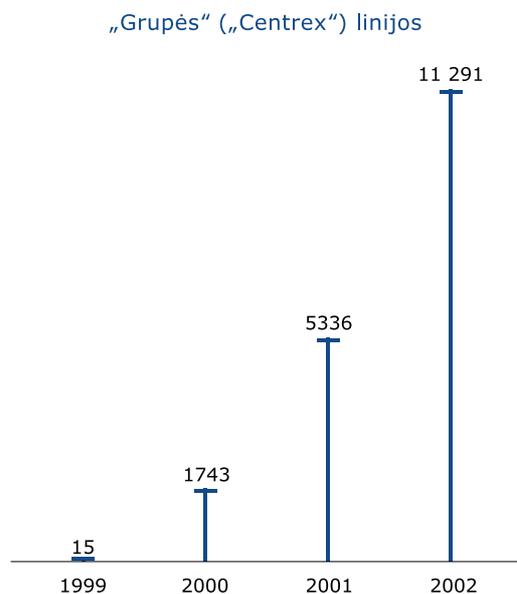
900-oji paslauga

2002 m. padaugėjo paslaugų teikėjų, kuriems „Lietuvos telekomas“ teikia 900-ąją paslaugą, dar vadinamą padidinto tarifo paslauga. Pritraukus spe-

cializuotų ir smulkiųjų paslaugų teikėjų, pagausėjo paslaugų, teikiamų šiais padidinto tarifo telefono numeriais.

Pirmasis sėkmingas bandymas sudaryti sąlygas mokėti už interneto turinį, naudojantis 900-ąja paslauga, buvo kartu su pirmaujančiu Lietuvos verslo laikraščiu „Verslo žinios“ jo interneto svetainėje įgyvendintas projektas „Atsiskaitymas už interneto paslaugas“. Klientams buvo pasiūlyta už elektroninį laikraštį mokėti, skambinant 900-osios paslaugos numeriais.

2002 m. gegužę Bendrovė įvedė naują paslaugos kodą 8909. Jis naudojamas pramoginio pobūdžio paslaugoms padidinto tarifo numeriais teikti. Šis kodas leidžia vartotojams dar prieš renkant numerį lengvai nustatyti pramogos pobūdį.

„Grupės“ („Centrex“) paslauga

2002 metais „Grupės“ paslaugos tapo labiau priemonos. Dabar jas gali užsisakyti visi klientai, kurių telefono linijos yra prijungtos prie skaitmeninių stočių. Per metus „Grupės“ vartotojų padaugėjo iki 760, o paslaugos linijų skaičius išaugo daugiau nei dvigubai.

Taksofonai

2002 m. pabaigoje Bendrovė turėjo 6289 naudojamus integroscheminių kortelių taksofonus. Dėl didėjančios mobiliojo ryšio skvarbos Lietuvoje taksofonų paklausa mažėja. Bendrovė panaikino apie 900 pelno neduodančių taksofonų. 2003 metais Bendrovė ir toliau stengsis kuo tinkamiau juos panaudoti.

Informacijos telefonu 118 paslauga

Nepaisant didelės konkurencijos 2002 m., UAB „Lintel“ išliko vietos rinkos lyderė, teikdama informacijos telefonu 118 paslaugą. Per metus „Lintel“ iš viso aptarnavo 9,2 mln. skambučių. Palyginti su 2001 m., skambučių padaugėjo 592 tūkstančiais. 2002 m. gruodžio pabaigoje „Lintel“ sulaukė 25 milijono skambučių nuo paslaugos teikimo pradžios – 2000 m. gegužės. 2002 metais „Lintel“ toliau teikė šalies fiksuoto ir mobiliojo ryšio operatorių abonentams informacijos telefonu 118 paslaugą. Praėjusiais metais įmonė taip pat pradėjo teikti informaciją apie UAB „Bitė GSM“ ir UAB „Omnitel“ privačių klientų telefono numerius.

Telerinkodara

2001 m. UAB „Lintel“ pradėjo teikti šias telerinkodaros paslaugas – klientų linijos, pagalbos linijos, užsakymų linijos ir apklausų telefonu. 2002 m. ilgalaikių klientų aptarnavimo projektų padaugėjo 50 procentų. Pardavimo apimtys didžiausiems mobiliojo ryšio operatoriams taip pat smarkiai augo. Be to, buvo daugiau parduota duomenų bazių informacijos pardavimo ir tikslinimo paslaugų. 2002-aisiais ben-

drovė šalyje įgyvendino didelius projektus, kurių tikslas – teikti Lietuvos gyventojams informaciją. Tarp šių projektų – informacijos apie egzaminus linija, Europos Sąjungos informacijos linija, informacijos linija, skirta Prezidento ir savivaldybių rinkimams.

Siekdama plėsti ryšius su užsienio partneriais, 2002 m. liepą UAB „Lintel“ įstojo į Tarptautinę informacijos ir paslaugų centrų asociaciją.

Kontaktų centro projektas buvo įgyvendintas 2003 m. sausį. Centras teikia klientams paslaugas įvairiais informacijos perdavimo kanalais – telefonu, faksu, elektroniniu paštu, trumposiomis žinutėmis (SMS), internetu, automatinio informavimo balsu sistema. 2003 m. pirmąjį ketvirtį „Lintel“ pristatys rinkai kontaktų centro teikiamas paslaugas ir pradės jas siūlyti klientams.

Operatorių paslaugos

UAB „Lintel“ toliau teikia „Lietuvos telekomo“ vardu operatorių paslaugas. Per 2002 m. operatorių aptarnautų skambučių skaičius sumažėjo 20 proc. – nuo 1,25 mln. 2001 metais iki 1 mln. 2002 metais.

Balsavimo telefonu paslauga

Balsavimo telefonu paslauga leidžia operatyviai ir veiksmingai atlikti šalyje visuomenės nuomonės apklausas. Paslauga pagrįsta moderniomis telekomunikacijų technologijomis ir yra visiškai automatizuota. Bendrovė šią paslaugą teikė per Eurovizijos dainų konkursą ir realybės šou „Akvariumas“. Tai didžiausi iš 2002 metais įgyvendintų šios srities projektų.

Su internetu susijusios paslaugos

„Lietuvos telekomas“ ypatingą dėmesį skiria teikiamų interneto paslaugų kokybei gerinti, naujoms paslaugoms kurti ir diegti bei moderniausioms interneto prieigos technologijoms taikyti. Bendrovė teikia daug interneto prieigos paslaugų – nuo prisijungimo prie interneto komutuojama linija paslaugos „Atviras takas“, ADSL prieigos paslaugos „DSL takas“, interneto paslaugos už fiksuotą mokestį „Tako zona“ iki prisijungimo prie interneto skirtąja linija, interneto per „Frame Relay“, plačiajuostės optinės interneto prieigos paslaugų.

Paslaugos „Atviras takas“ ir „Tako zona“

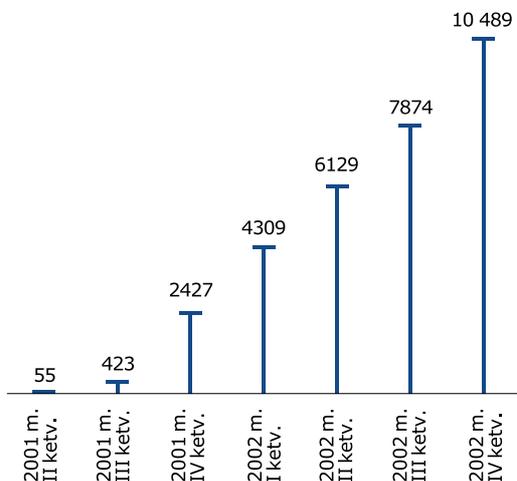
2002 m. pastebėta tendencija, jog klientai pereina nuo prisijungimo prie interneto komutuojama linija, prisijungimo prie interneto komutuojama linija už fiksuotą mokestį paslaugų prie DSL technologija pagrįstų paslaugų. 2002 m. pabaigoje Bendrovė turėjo 35 tūkst. prisijungimo prie interneto komu-

tuojama linija paslaugos vartotojų. Metų pabaigoje prisijungimo prie interneto komutuojama linija už fiksuotą mokestį paslaugos vartotojų skaičius sumažėjo iki 4,3 tūkst.

Paslauga „DSL takas“

2001 m. gegužę „Lietuvos telekomas“ pasiūlė keletą paslaugos „DSL takas“ planų, kurie skiriasi prisijungimo prie interneto sparta (nuo 64 Kb/s iki 2048 Kb/s) ir kaina. Per praėjusius metus „DSL tako“ vartotojų skaičius išaugo nuo 2,4 tūkstančio 2001 m. pabaigoje iki 10,5 tūkst. Naujas „DSL tako“ planas „A1 plius“ skirtas verslo klientams. Jo abonentai gali prijungti savo vietinius kompiuterių tinklus (LAN), susidedančius iš kelių asmeninių kompiuterių, prie interneto. 2002 m. pirmąjį ketvirtį Bendrovė verslo klientams pradėjo teikti asmeninio virtualiojo tinklo (VPN), pagrįsto DSL technologija, paslaugą. Ji leidžia sujungti įvairiose vietose esančių įmonės padalinių vietinius kompiuterių tinklus į vieną virtualų tinklą ir perduoti duomenis, taip pat prijungti įmonių tinklus prie interneto. Nauja DSL technologija pagrįsta paslauga „Takas iD“ rinkai buvo pristatyta 2002 m. spalį. Sumokėję nustatytą mokestį, vartotojai tam tikrą laiką gali nemokamai naudotis internetu. Ši interneto prieigos paslauga taip pat leidžia klientams patiems padidinti interneto spartą. 2002 m. pabaigoje buvo 706 „Tako iD“ vartotojai.

ADSL paslaugų vartotojai

Prisijungimo prie interneto skirtąja linija ir plačiajuostės optinės interneto prieigos paslaugos

„Lietuvos telekomas“ teikia verslo klientams nuolatinio interneto ryšio paslaugas per skirtąsias linijas ir plačiajuosčio optinio ryšio prieigą. Prisijungimo prie interneto skirtąja linija paslauga dažniausiai naudojami verslo klientai, norėdami prijungti savo įmonių vietinius kompiuterių tinklus prie interneto, kurio sparta yra iki 4,5 Mb/s. Dėl geros kokybės ir didelės

spartos plačiajuostės optinės interneto prieigos paslauga populiariausia tarp interneto paslaugų teikėjų ir bankų. Ji leidžia vartotojams prisijungti prie interneto iki 100 Mb/s sparta.

Interneto vartai „Takas“

2002 m. pabaigoje „Lietuvos telekomo“ interneto vartai „Takas“ (www.takas.lt) turėjo daugiau kaip 189 tūkst. registruotų elektroninio pašto, interneto pašto ir kitų interneto paslaugų vartotojų. Interneto vartai „Takas“ bendradarbiauja su daugiau kaip 70 įvairių sričių partnerių ir turinio teikėjų.

„Lietuvos telekomas“ kuria ir teikia daug papildomų interneto paslaugų – nuo interneto turinio ir ryšio paslaugų (elektroninis faksas, plačiajuosčio ryšio prieigai skirta turinio paslauga, trumposios žinutės (SMS) ir pan.) iki infrastruktūros (turinio valdymo sistema, tiesioginės transliacijos internete realiu laiku paslauga, interneto svetainių paslauga ir interneto svetainių kūrimo priemonės, elektroninė „piniginė“, leidžianti atsiskaityti internetu, elektroninės rinkodaros priemonės, interneto tinklapių stebėseną ir klientų aptarnavimą internetu). Nuo 2002 m. balandžio interneto vartai „Takas“ teikia informaciją apie Lietuvos politinį, verslo, socialinį ir kultūrinį gyvenimą anglų kalba (tinklapis „Takas English“). Naujos svetainės tikslas – ne tik teikti užsieniečiams naudingą informaciją (žemėlapiai, nuorodos ir nemokami katalogai), bet ir burti Lietuvą besidominčius užsieniečius bei padėti jiems bendrauti tarpusavyje.

2002 m. gegužę interneto vartuose „Takas“ pradėjo veikti viena didžiausių informacijos svetainių Lietuvoje „Tako gidas“. Apsilankius šioje svetainėje, galima nemokamai sužinoti tokią pat informaciją, kaip ir paskambinus „Lintel“ informacijos telefonu 118.

Interneto vartų įgyvendinti projektai jaunimui (tiesioginė realybės šou „Akvariumas“ transliacija, konkursai „Mis internetas“ ir „Metų automobilis 2003“) padėjo pritraukti gausybę „Tako“ lankytojų.

Interneto svetainių paslauga leidžia klientams susikurti ir laikyti internete asmeninius ar įmonių tinklapius. Šios paslaugos vartotojų pagausėjo nuo 271 (2001 m. pabaigoje) iki 1322 (2002 m. pabaigoje).

Verslo interneto vartai

Ypatingas dėmesys buvo skiriamas bendradarbiauti su UAB „Verslo portalas“, plėtojant verslo interneto vartus www.verslas.com tam, kad smulkiojo ir vidutinio verslo įmonėms būtų galima parduoti papildomas interneto ir jo turinio paslaugas.

Duomenų perdavimo paslaugos

„Lietuvos telekomas“ siūlo klientams įvairių duomenų perdavimo paslaugų – skaitmeninio visuminių paslaugų tinklo (ISDN), nuolatinio plačiajuosčio interneto ryšio, MPLS protokolu pagrįstų paslaugų, „Frame Relay“, X.25, skirtųjų linijų.

Skaitmeninio visuminių paslaugų tinklo (ISDN) paslaugos

2002 m. pabaigoje buvo 10,2 tūkst. paslaugos „ISDN duetas“, įskaitant paslaugas „ISDN duetas plus“ ir „ISDN biuras“, prisijungimų ir 458 paslaugos „ISDN srutas“ prisijungimų. Bendras visų ISDN kanalų skaičius siekė 34,3 tūkst., 2001 m. pabaigoje – 23 tūkst. kanalų. 2002 m. buvo 6,5 tūkst. naujų „ISDN dueto“ ir „ISDN dueto plus“ prisijungimų (2001 m. jų buvo 3,6 tūkst.).

Plačiajuosčio ryšio paslaugos

Plačiajuosčio ryšio paslauga, pagrįsta technologija „Gigabit Ethernet“, leidžia klientams sujungti įvairiose vietose išsidėsčiusius padalinius į vieną

bendrą tinklą. Naudojantis šia paslauga, duomenis galima perduoti iki 1 Gb/s sparta.

MPLS protokolu pagrįstos paslaugos

2002 m. „Lietuvos telekomas“ įdiegė modernų tinklą, pagrįstą interneto (IP) ir MPLS protokolais. MPLS tinklas susideda iš 4 mazgų, įrengtų keturiuose didžiausiuose šalies miestuose. Šis tinklas leidžia teikti „Lietuvos telekomo“ verslo klientams aukščiausios kokybės duomenų perdavimo paslaugas visoje šalyje. Norėdama savo verslo klientams teikti saugius sprendimus už prieinamą kainą, Bendrovė įdiegė MPLS protokolu pagrįstą asmeninį virtualųjį tinklą (MPLS VPN). Jis leidžia įmonėms įvairiose vietose įkurtus savo padalinius sujungti į vieną bendrą tinklą ir realiu laiku perduoti duomenis, naudojant pačius įvairiausius priegigos tipus. 2002 m. „Lietuvos telekomas“ pasirašė pirmąsias sutartis dėl MPLS VPN paslaugų teikimo.

„Frame Relay“ paslauga

2002 metais „Lietuvos telekomas“ ir toliau teikė „Frame Relay“ paslaugą. „Frame Relay“ yra tinkamiausia technologija sujungti po visą šalį išsidėsčiusius įmonių padalinius į bendrą tinklą. Per 2002 m. „Frame Relay“ prijungimų padaugėjo 12,4 procento.

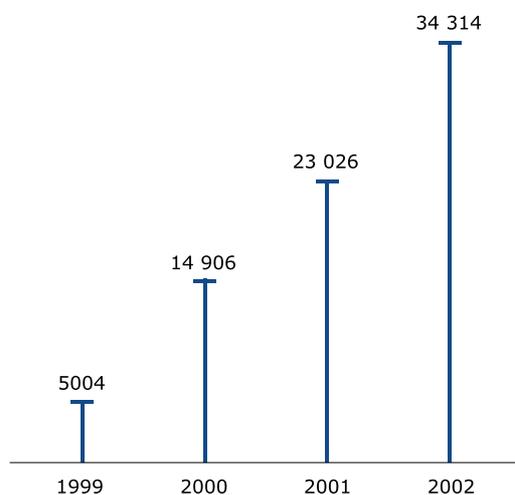
X.25 protokolo paketinio komutavimo duomenų perdavimo paslauga

Duomenų perdavimo paslauga, pagrįsta X.25 protokolu, plačiai naudojama banko kortelėms nuskaityti. Palyginti su 2001 m., paslaugos vartotojų išliko beveik tiek pat.

Skirtosios linijos

2002 m. „Lietuvos telekomas“ toliau teikė analoginių ir skaitmeninių skirtųjų linijų paslaugas verslo klientams. Per praėjusius metus skaitmeninių skirtųjų linijų padaugėjo 60 procentų.

ISDN kanalai

Didmeninės paslaugos

Vienas „Lietuvos telekomo“ 2002 m. tikslų buvo pasirengti dirbti laisvosios rinkos sąlygomis, stiprinti savo pozicijas konkurencingoje rinkoje ir tapti patikimiausiu didmeninių paslaugų teikėju.

2002 m. Bendrovė šalyje turėjo 79 didmeninių paslaugų klientus. Tai mobiliojo ryšio operatoriai, kabelinės televizijos, duomenų perdavimo ir interneto paslaugų teikėjai. „Lietuvos telekomas“ savo klientams pasiūlė daugiau kaip 20 didmeninių balso telefonijos ir duomenų perdavimo paslaugų.

Praėjusiais metais Bendrovė užsiėmė didmeninių balso telefonijos paslaugų kūrimu. 2003 m. pradžioje šios paslaugos buvo pristatytos telekomunikacijų operatoriams ir fiksuoto ryšio paslaugų teikėjams.

2002 m. „Lietuvos telekomas“ sugebėjo išlaikyti užimamą tranzito ir gaunamųjų tarptautinių iškvietų (skambučių) rinkų dalį. Palyginti su 2001 m. duomenimis, gaunamųjų tarptautinių iškvietų ir tranzito srautas padidėjo 18,6 proc., o siunčiamųjų iškvietų (skambučių) srautas, įskaitant tranzitą, išaugo 27,7 procento.

2002 m. Bendrovė Londone įrengė prisijungimo tašką (POP), kuris leidžia sujungti „Lietuvos telekomo“ tinklus su alternatyviaisiais užsienio telefono ir duomenų perdavimo paslaugų operatorių tinklais bei tinklų sujungimo tikslais perparduoti talpą kitiems operatoriams.

2002 metais Bendrovei teko smarkiai konkuruoti interneto ir duomenų perdavimo rinkose, teikiant prisijungimo prie tarptautinio interneto (IP) tinklo paslaugą. Bendrovė padidino šalies interneto paslaugų teikėjams prisijungimo prie interneto kanalų pralaidą nuo 42 Mb/s iki 90 Mb/s. Metų pabaigoje didmeninės DSL paslaugos buvo pasiūlytos kitiems interneto paslaugų teikėjams. Šias paslaugas jie galės perparduoti Lietuvos telekomunikacijų rinkoje.

Stiprėjanti konkurencija su šalies ir užsienio operatoriais paskatino „Lietuvos telekomą“ plėtoti savo veiklą, susijusią su telekomunikacijų paslaugomis, kitų šalių rinkose. Atlikusi kaimyninių rinkų tyrimus, Bendrovė žengė pirmuosius žingsnius, parduodama savo paslaugas kitose šalyse.

Klientų aptarnavimas

2002 m. „Lietuvos telekomas“ toliau gerino klientų aptarnavimą. Bendrovė stengėsi kuo optimaliau panaudoti Klientų aptarnavimo ir atsiskaitymo sistemos galimybes, pradėjo naudotis Tinklo informacine sistema. Tai leido dar veiksmingiau aptarnauti klientus. Be to, Bendrovė gyventojams sudarė dar palankesnes atsiskaitymo už paslaugas sąlygas. Dabar telekomunikacijų paslaugų sąskaitas jie gali gauti ir kas mėnesį.

Nuotolinis klientų aptarnavimas

2002 m. Bendrovė toliau plėtojo nuotolinio klientų aptarnavimo paslaugas. Vietoj tiesioginio klientų aptarnavimo dabar „Lietuvos telekomas“ aptarnauja klientus nemokamais telefono numeriais arba per naują virtualų klientų aptarnavimo centrą (<http://abonentams.takas.lt/>). Šio centro lankytojai gali pasirinkti telekomunikacijų paslaugų sąskaitų ar detalių pokalbių sąrašų gavimo būdą – paštu arba internetu. Jie taip pat gali internetu valdyti papildomas paslaugas – balso pašto, skaitmeninių stočių paslaugas ir kitas. Apsilankę šiame virtualiame centre, klientai taip pat gali užsisakyti ir „Lietuvos telekomo“ paslaugų.

Informacijos ir paslaugų centrai

Informacijos ir paslaugų centrų veiklos gerinimas – tai dar vienas būdas plėtoti nuotolinio klientų aptarnavimo paslaugas. 2002 m. informacijos ir paslaugų centrai sulaukė apie 5 mln. skambučių. Nemokamais numeriais 117, 119 ir 1515 teikiama informacija apie „Lietuvos telekomo“ paslaugas, kainas, nuolaidas, sąskaitas. Paskambinus šiais numeriais taip pat galima užregistruoti prašymą įdiegti paslaugą, skundus ar telefono linijų gedimus. Palyginti su 2001 m., 2002 m. pasikeitė skambučių pobūdis. Klientams išskyla mažiau problemų dėl sąskaitų, mažiau užregistruojama gedimų, tuo tarpu daugėja informacijos užklausų ir paslaugų užsakymų.

Pardavimo agentai

2002 m. pardavimo agentų sparčiai daugėjo. Bendrovė sudarė 74 sutartis su šiais agentais. Pardavimo agentų parduodamų paslaugų sąrašas taip pat padidėjo. Mažmenines telekomunikacijų įrangą prekiaujančias parduotuves pakeitė informacijos technologijų ir telekomunikacijų prekybos tinklas „COM+“, įsteigtas bendradarbiaujant su UAB „Sonex kompiuteriai“. Pagrindinis šio bendradarbiavimo tikslas – sudaryti galimybę klientams sužinoti telekomunikacijų technologijų naujienas ir įsigyti abiejų bendrovių paslaugų bei produktų.

Tinklo infrastruktūra

Prieigos tinklas

„Lietuvos telekomo“ prieigos tinklas, susidedantis iš varinių, belaidžių ir miesto šviesolaidinių tinklų, yra plėtojamas atsižvelgiant į rinkos poreikius. 2002 m. „Lietuvos telekomas“ toliau plėtojo DSL prieigos technologiją. Šiuo metu Bendrovė teikia įvairias ADSL paslaugas, kurių duomenų priėmimo sparta yra nuo 128 iki 2048 Kb/s, siuntimo – nuo 64 iki 640 Kb/s.

Šiuo metu Bendrovės ADSL tinklas yra išplėtotas penkiuose didžiausiuose Lietuvos miestuose, visuose rajonų centruose ir netgi kai kuriose kaimo vietovėse. „Lietuvos telekomo“ ADSL paslaugos yra prieinamos 85 proc. klientų. Bendrovė yra įdiegusi 20 000 ADSL prievadų. Planuojama per 2003 m. padidinti ADSL tinklo aprėptį ir pralaidą, atsižvelgiant į rinkos poreikius.

2002 m. „Lietuvos telekomas“ įgyvendino mobiliojo ryšio (GSM) technologija pagrįstą techninį sprendimą. Bendrovės prieigos tinklas buvo naudojamas sujungti fiksuoto ir mobiliojo ryšio tinklus tam, kad atokiose ir kaimo vietovėse būtų galima įrengti telefono ryšį.

2002 m. pabaigoje Bendrovė įsigijo licencijas teikti plačiajuosčio belaidžio ryšio paslaugas 10,5 GHz ir 26 GHz dažniu. „Lietuvos telekomo“ teikiamomis plačiajuosčio belaidžio ryšio paslaugomis galės naudotis verslo klientai tose vietose, kur nėra techninių sąlygų taikyti fiksuoto telefono ryšio technologiją.

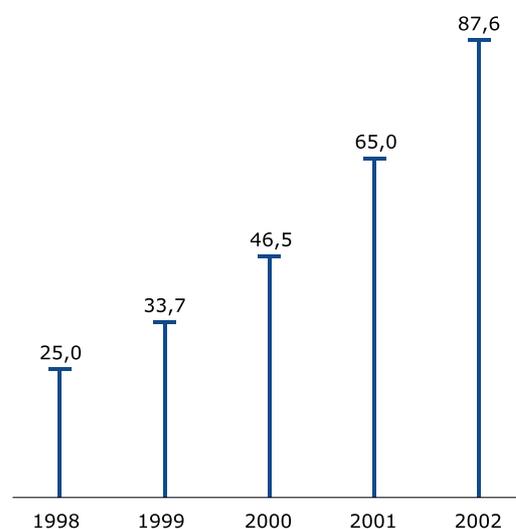
Perjungiamasis (komutavimo) tinklas

2002 m. Bendrovė įrengė paskutinę didelės talpos skaitmeninę stotį ir pagal tai, kur yra įrengtos didelės talpos skaitmeninės stotys, pertvarkė savo perjungiamąjį tinklą.

2002 m. Bendrovė baigė skaitmeninti Šiaulių, Kauno, Panevėžio ir beveik visų Lietuvos rajonų centrų telefono tinklą. Metų pabaigoje tinklo skaitmeninimo lygis visoje šalyje siekė 87,6 proc., 2002 m. pradžioje – 65 procentus. Beveik 92 proc. verslo klientų naudojami prie skaitmeninių stočių prijungtomis linijomis. 2003 metais ketinama skaitmeninti kitų Lietuvos vietovių telefono tinklą.

2002 m. spalį „Lietuvos telekomas“ baigė įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželį patvirtintą Nacionalinį telefono ryšio numeracijos planą. Įgyvendinant šį planą, buvo įdiegtas naujas tarptautinis prefiksas ir padidintos numeravimo galimybės.

Skaitmeninimas (%)

Perdavimo tinklas

„Lietuvos telekomo“ perdavimo tinklas susideda iš 6 regioninių ir 2 nacionalinių žiedų. Visi žiedai yra sujungti taikant sinchroninės skaitmeninės hierarchijos (SDH) technologiją. Šio tinklo pralaida yra 2,5 Gb/s. Norėdama užtikrinti geresnį tinklo veikimą tam, kad būtų galima greičiau ir lanksčiau valdyti didelius srautus, Bendrovė penkiuose didžiausiuose Lietuvos miestuose įrengė sinchroninius skaitmeninius kryžminių srautų perjungtuvus.

Norėdamas padidinti nacionalinio perdavimo tinklo pralaidą, 2002 m. „Lietuvos telekomas“ nutiesė naują optinę liniją Kaunas–Rietavas. Bendrovė taip pat nutiesė papildomas optines linijas, kurios kerta Lietuvos–Latvijos ir Lietuvos–Lenkijos sienas, bei naują optinę liniją Lietuvos ir Rusijos telekomunikacijų tinklams sujungti. Naujos tarptautinės optinės linijos leis Bendrovei padidinti perdavimo tinklo pralaidą ir teikti aukštos kokybės paslaugas.

Duomenų perdavimo tinklas

„Lietuvos telekomas“ teikia aukštos kokybės skaitmeninių skirtųjų linijų paslaugas, paketinio komutavimo duomenų perdavimo paslaugas, pagrįstas X.25 protokolu, „Frame Relay“ ir interneto paslaugas. Lietuvoje auga didelės pralaidos ir aukštos kokybės duomenų perdavimo paslaugų poreikis. Dėl didėjančio asinchroninės pernašos režimo (ATM) technologija pagrįstu pagrindiniu tinklu perduodamų duomenų srauto Bendrovė padidino plačiajuosčio ryšio paslaugų, teikiamų šviesolaidiniu ir interneto protokolu (IP) pagrįstu tinklu, skaičių ir įrengė naują pagrindinį interneto protokolu (IP) paremtą tinklą.

Dėl didėjančios ADSL tinklo aprėpties ir naujo DSL paslaugų pasirinkimo centro įdiegimo internete, Bendrovė pradėjo teikti ADSL paslaugas, kurios remiasi laiko ir duomenų kiekio apskaita.

2002 m. Bendrovė pradėjo teikti DSL VPN ir MPLS VPN paslaugas bei išbandė naują techninį

sprendimą balso telefonijos paslaugoms per DSL tinklą teikti. Naudodamasi interneto (IP) ir MPLS protokolais pagrįstu tinklu, Bendrovė gali pagal pirmumą išdėstyti srautą ir teikti skirtingos kokybės srautų klasei priklausančias paslaugas.

Valdymo sistemos

2002 m. AB „Lietuvos telekomas“ įdiegė naują Duomenų perdavimo valdymo sistemą. Naujoji sistema leidžia tinklo operatoriams valdyti interneto protokolu (IP) ir DSL technologija pagrįstus tinklus technologiniu, paslaugų teikimo ir klientų aptarnavimo požiūriu. Ši sistema yra sujungta su gedimų registravimo sistema, kuri leidžia operatoriams kurti gedimų registravimo korteles ir stebėti gedimų būseną, gedimus registruojant greičiau ir vienoda forma.

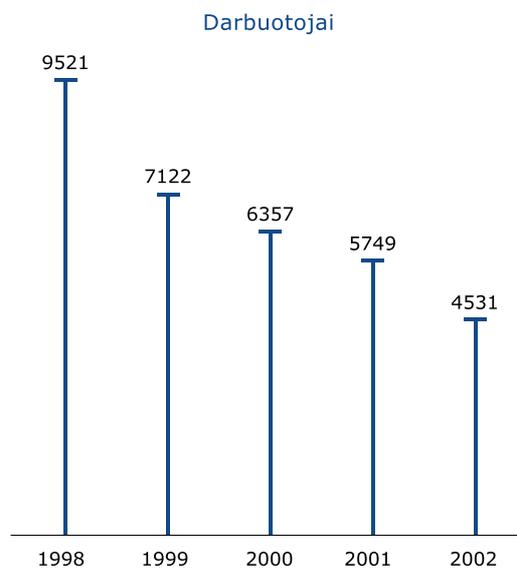
Įdiegus naują Tinklo informacinę sistemą, buvo automatizuotas daugumos tinklo išteklių valdymas. Dėl to dabar galima greičiau teikti paslaugas. 2002 metais į Tinklo informacinę sistemą buvo integruotos duomenų perdavimo tinklo dalys, tai leidžia Bendrovei greičiau pašalinti gedimus.

Personalas

Įvairiapusė sėkminga ankstesniųjų metų personalo valdymo srities veikla bei 2002 metais tęsti pradėti darbai leido ir leis Bendrovei net ir konkurencingos darbo rinkos sąlygomis išlaikyti jau dirbančius kompetentingus, išsilavinusius darbuotojus bei pritraukti naujų.

Darbuotojų lojalumą darbdaviui daugiausia lemia tai, kaip darbuotojai supranta įmonės verslo strategiją ir tikslus, savo indėlį į sėkmingą įmonės verslą. Dar kartą atlikto darbuotojų nuomonės tyrimo rezultatai parodė, kad itin pagerėjo darbuotojų ir jų vadovų bendravimas, darbuotojų pasirengimas sėkmingai siekti įmonės verslo tikslų. Šio tyrimo rezultatais pagrįstos veiklos tobulinimo kryptys buvo aptariamoms ir nustatomoms, derinant su ankstesniais metais parengta ir 2002 m. pradėta įgyvendinti veiklos vertinimo sistema. Tai – veiksmingų priemonių kompleksas, kuris padėjo darbuotojams aiškiau suprasti tai, kokios įtakos jų veikla

turi Bendrovės verslui, taip pat įvertinti kiekvieno darbuotojo indėlį, siekiant galutinių rezultatų, kompetencijos tobulinimo planus susieti su konkrečiai atliekamu darbu, darbuotojų ugdymą susieti su verslo pokyčiais bei tobulinti skatinimo sistemą. Vienas esminių šios sistemos gerinimo žingsnių – pardavimo darbuotojų skatinimo sistemos, labiausiai atitinkančios verslo poreikius, įdiegimas.

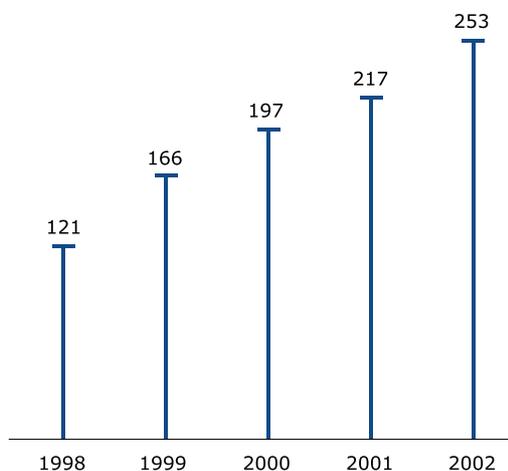

Paprastėjant organizacinei struktūrai ir mažėjant tarpinių grandžių, daugiau įgaliojimų ir atsakomybės tenka žemesniųjų grandžių vadovams. Todėl Bendrovė daug dėmesio skyrė visų lygių vadovams tobulinti. Buvo įgyvendinta speciali vadovų ugdymo programa, remiamos vadovų vadybos magistrantūros studijos Lietuvos aukštosiose mokyklose. Kartu Bendrovė prisidėjo ir prie tam tikrų vadybos programų plėtros, skirdama paramą Baltijos vadybos

instituto ir Tarptautinės aukštosios vadybos mokyklos (ISM) vadybos magistrantūros programoms plėtoti. Be to, Bendrovė įdėjo nemažai pastangų darbuotojams mokytis. Daug dėmesio buvo skiriama pardavimo, klientų aptarnavimo, naujų technologijų srities įgūdžiams gerinti. Pažymėtina tai, kad Bendrovės Kompetencijos ugdymo centras savo paslaugas ėmė teikti ir išorės klientams.

Norėdamas ir toliau būti patrauklus darbdavys, gebantis pritraukti, įdarbinti ir išlaikyti geriausius jaunos darbuotojus, 2002 m. „Lietuvos telekomas“ įgyvendino trečiąją Perspektyvių darbuotojų ugdymo programą bei antrąją Stažuotojų programą.

Vienam darbuotojui tenkančių linijų skaičius

Naujausi įvykiai

2003 m. sausį „Lietuvos telekomas“ neteko išskirtinės teisės diegti ir teikti fiksuoto telefono ryšio paslaugas Lietuvoje.

Pagal naują Telekomunikacijų įstatymą 2003 m. sausio 1 d. AB „Lietuvos telekomas“ kartu su savo antrinėmis įmonėmis buvo pripažintas didele įtaką turinčiu operatoriumi fiksuoto telefono ryšio paslaugų ir tinklų, skirtųjų linijų paslaugų ir tinklų sujungimo paslaugų rinkose.

Sausį UAB „Comliet“ ir UAB „Sonex“ grupė pasirašė susitarimo memorandumą. UAB „Comliet“ ketina įsigyti visas UAB „Sonex“ grupės antrinės įmonės UAB „Sonex komunikacijos“ akcijas.

Sausį AB „Lietuvos telekomas“ ir UAB „Tele2“ susitarė dėl tinklų sujungimo mokesčio sumažinimo. Nuo 2003 m. vasario 1 d. beveik 30 proc. buvo sumažinti pokalbių, skambinant iš fiksuoto ryšio tinklo į „Tele2“ mobiliojo ryšio tinklą, tarifai. Nuo 2003 m. vasario 1 d. taip pat buvo sumažinti pokalbių, skambinant iš fiksuoto į UAB „Bitė GSM“ mobiliojo ryšio tinklą, tarifai.

Bendrovė beveik 70 proc. padidino prisijungimo prie įmonės „TeliaSonera“ interneto tinklo (IP) kanalų pralaidą.

Vasarį AB „Lietuvos telekomas“ pasirašė pirmąją didmeninių balso telefonijos paslaugų teikimo sutartį su UAB „Eurocom“.

AB „Lietuvos telekomas“ ir Latvijos telekomunikacijų paslaugų teikėja „Telecentrs“ pasirašė sutartį dėl tinklų sujungimo ir tarptautinio interneto paslaugų teikimo. Remdamasis sutartimi, „Lietuvos telekomas“ teiks tarptautinio interneto paslaugas Latvijoje.

2003 m. kovo 1 d. „Lietuvos telekomas“ perdavė klientų aptarnavimo telefonu funkcijas savo antrinei įmonei UAB „Lintel“.

Kovą „Lietuvos telekomas“ verslo klientams pradėjo teikti belaidžio vietinio kompiuterių tinklo (angl. Wireless Local Access Network) paslaugą.

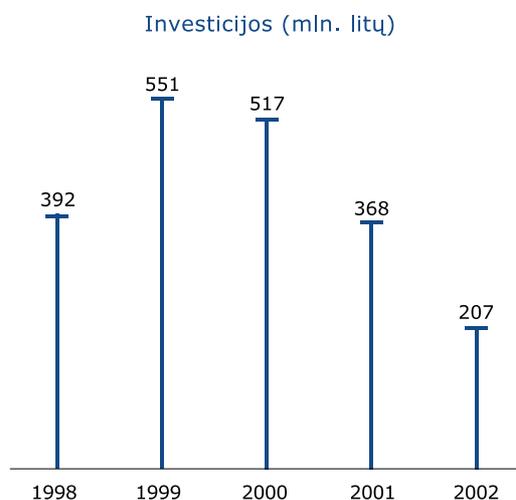
2003 m. kovo 27 d. AB „Lietuvos telekomas“ valdyba nusprendė 2003 m. balandžio 28 d. sušaukti eilinį visuotinį AB „Lietuvos telekomas“ akcininkų susirinkimą. Valdyba taip pat patvirtino auditorių patikrintas „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės 2002 m. finansines ataskaitas ir pasiūlė mokėti po 0,06 lito dividendų už akciją.

2003 m. balandžio 3 d. AB „Lietuvos telekomas“ valdyba priėmė Bendrovės generalinio direktoriaus Tąpio Paarmos atsistatydinimo iš šių pareigų nuo 2003 m. balandžio 30 d. prašymą ir paskyrė Kjell-Ove Blomą nauju „Lietuvos telekomo“ generaliniu direktoriumi nuo 2003 m. gegužės 1 dienos.

Finansų apžvalga

Pagrindiniai 2002 metų finansiniai rodikliai

- Palyginti su 2001 metų pajamomis – 1 058,5 mln. litų, 2002 m. pajamos sumažėjo 8,5 proc. ir sudarė 968,2 mln. litų.
- EBITDA sumažėjo 10,8 proc. – iki 503,6 mln. litų (2001 m. buvo 564,4 mln. litų). EBITDA marža tebebuvo daugiau kaip 50 procentų. Ji siekė 52,0 proc. (2001 m. – 53,3 proc.).
- Grynasis pelnas sudarė 67 mln. litų (grynojo pelno marža buvo 6,9 proc.), o 2001 m. grynasis pelnas, įvertinus poveikį dėl atidėtų pelno mokesčio įsipareigojimų pakeitimo, buvo 181,7 mln. litų (2001 m. grynojo pelno marža siekė 17,2 proc.). Pelnas vienai akcijai sudarė 0,09 lito (2001 m. – 0,23 lito).
- Pinigų srautas grynąja verte iš įprastinės įmonės veiklos sudarė 481,5 mln. litų. Pinigų srautas, atskaičiavus investicijas, padidėjo beveik tris kartus, palyginti su 2001 m. pinigų srautu – 100,3 mln. litų, ir sudarė 287,9 mln. litų. Iš viso 2002 metais pinigų srautas grynąja verte padidėjo 35,9 mln. litų.
- Investicijos sudarė 207 mln. litų (2001 m. – 368 mln. litų).

Bendros „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Pajamos

Palyginti su bendromis „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės 2001 m. pajamomis – 1 058,5 mln. litų, 2002 m. bendros įmonių grupės pajamos sumažėjo 8,5 proc. ir sudarė 968,2 mln. litų. Tai lėmė 18,2 proc. sumažėjusios pajamos iš fiksuoto telefono ryšio paslaugų ir 33,1 proc. sumažėjusios pajamos iš skirtųjų linijų paslaugų. Padidėjusios pajamos iš interneto ir duomenų perdavimo paslaugų (padidėjo 52,8 proc.), tinklų sujungimo paslaugų (5,2 proc.) ir pajamos iš kitos veiklos (94,2 proc.) nepadengė sumažėjusių pajamų iš pagrindinio Bendrovės verslo.

2002 metais pajamos iš fiksuoto telefono ryšio paslaugų buvo 658,4 mln. litų ir sudarė 68 proc. visų „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės pajamų (2001 m. buvo atitinkamai 804,7 mln. litų ir 76 proc.). Tai, kad pajamos iš fiksuoto telefono ryšio paslaugų sumažėjo 18,2 proc., daugiausia lėmė ypač didelė mobiliojo ryšio bendrovių konkurencija, nustatant kainas. Dėl to buvo mažiau naudojamos fiksuotu ryšiu, sumažėjo naudojamų pagrindinių linijų skaičius. 2001 m. gruodžio 31 d. duomenimis, bendras naudojamų pagrindinių linijų skaičius buvo 1 151,7 tūkst. Per 2002 metus jų sumažėjo 18,7 proc. – iki 935,9 tūkst. Dėl abonentų skolų Bendrovė išjungė apie 85 tūkst. linijų.

2002 metais pajamos iš abonentinio mokesčio, telefono linijų įrengimo ir kitų mokesčių sumažėjo tik 9,3 procento ir sudarė 200,3 mln. litų. Pajamų sumažėjimą dėl mažėjančio naudojamų pagrindinių linijų skaičiaus iš dalies kompensavo nuo liepos padidintas abonentinis mokeskis. Be to, nuo 2002 m. pradžios Bendrovė taikė abonentinio mokesčio nuolaidą socialiai remtiniams ir pensinio amžiaus šalies gyventojams.

Palyginti su 2001 m. gruodžio 31 d. pajamomis – 477,7 mln. litų, 2002 m. gruodžio 31 d. pajamos iš vietinių ir tarp miestinių pokalbių paslaugų sudarė 384,3 mln. litų (sumažėjo 19,5 procento). Tai lėmė sumažėjęs pagrindinių linijų skaičius bei nuo 2001 m. rugpjūčio įvesta sekundinė pokalbių trukmės apskaita.

Palyginti su 2001 metų pajamomis iš tarptautinių pokalbių paslaugų – 81,8 mln. litų, 2002 m. šios pajamos sumažėjo 25 proc. – iki 61,4 mln. litų. Tai lėmė nuolat mažinami tarptautinių pokalbių tarifai. 2002 m. šių pokalbių tarifai vidutiniškai sumažėjo 11 procentų. Skaičiuojant minutėmis, šių pokalbių srautas išliko beveik toks pat kaip ir 2001 metais.

Dėl sumažėjusio taksofonų skaičiaus ir dėl to, kad buvo mažiau jais skambinama, pajamos iš taksofonų paslaugų sumažėjo 49,2 proc. – iki 12,4 mln. litų.

Pajamos iš tinklų sujungimo paslaugų padidėjo 5,2 proc. – iki 144,9 mln. litų ir sudarė 15 proc. visų pajamų. Tai lėmė padidėjęs pokalbių srautas, skambinant iš mobiliojo ryšio į mobiliojo ryšio tinklą bei iš mobiliojo į fiksuoto telefono ryšio tinklą, taip pat iš einančių ir į einančių tarptautinių pokalbių ir tranzito srautas.

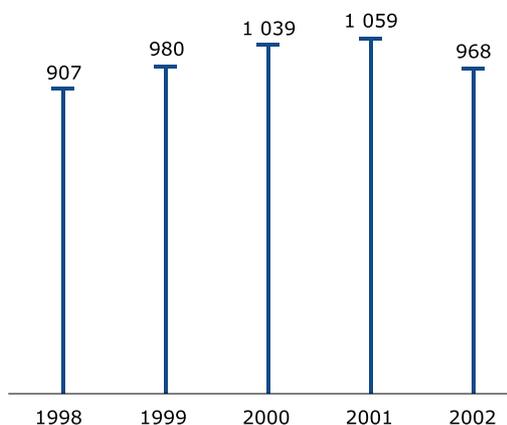
2002 m. rugsėjo 1 d. AB „Lietuvos telekomas“ padidino pokalbių, skambinant iš fiksuoto į mobiliojo ryšio tinklus, tarifus. Ryšių reguliavimo tarnyba, tai įvertinusi kaip nustatytos aukščiausios bendrojo fiksuoto telefono ryšio paslaugų kainų ribos pažeidimą, surašė protokolą. Dėl to Bendrovė kreipėsi į teismą. Teismas priėmė sprendimą Bendrovės nenaudai. Todėl „Lietuvos telekomas“ paskelbė, kad per 2003 m. pirmąjį ketvirtį perskaičiuos abonentų įmokas, kurias jie sumokėjo skambindami iš fiksuoto į mobiliojo ryšio tinklus. Bendrovė šiam tikslui iš anksto atidėjo 4 mln. litų.

Kalbant apie bendrą „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės pajamų struktūrą, pajamų iš interne-

to ir duomenų perdavimo paslaugų dalis padidėjo nuo 6,4 proc. (2001 m. gruodžio 31 d.) iki 10,7 proc. (2002 m. gruodžio 31 d.). 2002 m. pajamos iš interneto ir duomenų perdavimo paslaugų išaugo 52,8 procento ir sudarė 103,9 mln. litų. 2001 m. šios pajamos buvo 68 mln. litų.

Dėl to, kad apytikriai penktadaliu sumažėjo skirtųjų linijų skaičius, pajamos iš skirtųjų linijų paslaugų sumažėjo 33,1 procento ir sudarė 16,9 mln. litų. Pajamos iš įrangos pardavimo ir kitos veiklos išaugo 94,2 procento – iki 44 mln. litų (2001 m. buvo 22,7 mln. litų). Ypač pajamos didėjo 2002 m. ketvirtąjį ketvirtį. Tai daugiausia lėmė didėjančios pajamos iš UAB „Comliet“ veiklos.

Pajamos (mln. litų)

Sąnaudos

2002 m. bendros „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės veiklos sąnaudos buvo 6 proc. mažesnės nei 2001 metais ir sudarė 464,6 mln. litų (2001 metais buvo 494,1 mln. litų). Daugiausia sumažėjo su darbuotojais susijusios sąnaudos – 20,5 proc., kadangi Bendrovė ir toliau pertvarkė savo verslą bei didino veiklos efektyvumą. Iš viso „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės darbuotojų sumažėjo nuo 5749 (2001 m. gruodžio 31 d.) iki 4531 (2002 m. gruodžio 31 d.). 2002 m. gruodžio 31 d. duomenimis, vienam visu etatu dirbančiam darbuotojui, susijusiam su fiksuotos telefonijos sritimi, teko 253 pagrindinės linijos (2001 m. gruodžio 31 d. – 217 linijų). Tinklų sujungimo sąnaudos padidėjo 12,9 proc., kitos veiklos sąnaudos sumažėjo 4 procentais.

Pelnas, gautas už parduotas akcijas

2002 m. antrąjį ketvirtį „Lietuvos telekomas“ parduavė įmonei „TietoEnator Oyj“ 74 proc. UAB Baltijos telekomunikacijų konsultacinio centro ir 40 proc. UAB Baltijos informacinių duomenų valdymo centro akcijų ir gavo 7 mln. litų pelno. 2001 m. pelnas, gautas už parduotus Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinius popierius, sudarė 2,9 mln. litų.

Grynasis pelnas

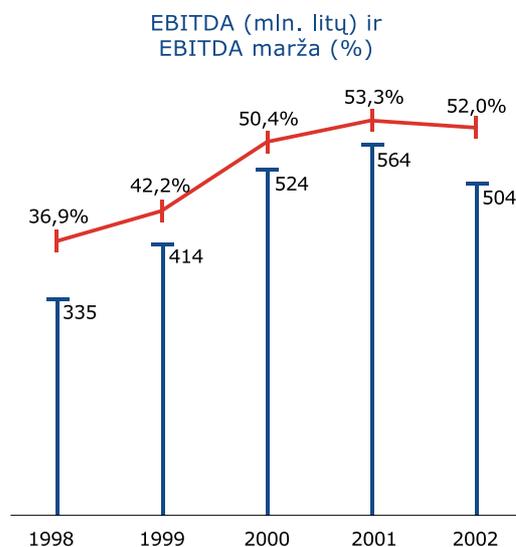
Naujas Pelno mokesčio įstatymas įsigaliojo nuo 2002 m. sausio 1 dienos. Vadovaudamasi senuoju įstatymu, Bendrovė dėl to, kad įgyvendino didelių investicijų programą, kaupė atidėto pelno mokesčio įsipareigojimus, pelno mokestį skaičiuodama pagal pagrindinę 24 proc. normą. Pagal naują įstatymą yra panaikinta investicijų mokesčių lengvata ir nustatyta pagrindinė 15 proc. pelno mokesčio norma. 2001 m. ketvirtąjį ketvirtį, laikantis naujo Pelno mokesčio įstatymo reikalavimų, balanso eilutėje „Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimai“ buvo padaryti pakeitimai. Tai yra parodyta 2001 m. pelno

(nuostolio) ataskaitoje. Dėl to 2001 m. buvo gautas 181,7 mln. litų grynas pelnas (grynasis pelnas, neįvertinus atidėto pelno mokesčio įsipareigojimų pakeitimo ir papildomai atidėtų lėšų dėl sumažėjusios turto vertės, sudarė 119,9 mln. litų).

2002 m. grynas pelnas sudarė 67 mln. litų. Palyginti su 2001 m. grynuoju pelnu, jis sumažėjo 63,1 proc., o palyginti su 2001 m. grynuoju pelnu, neįvertinus atidėto pelno mokesčio įsipareigojimų pakeitimo ir papildomai atidėtų lėšų dėl sumažėjusios turto vertės, sumažėjo 43,2 procento.

Balansas ir pinigų srautai

Kadangi dėl pasikeitusių atskaitymo su tarptautiniais operatoriais apskaitos principų 29 mln. litų sumažėjo 2001 m. gruodžio 31 d. balanse nurodytų sukauptų pajamų ir sukauptų įsipareigojimų sumos, atitinkamai sumažėjo ir bendras 2001 m. gruodžio 31 d. balanse nurodytas turtas bei bendrų įsipareigojimų suma (iki 2 079,7 mln. litų). Dėl

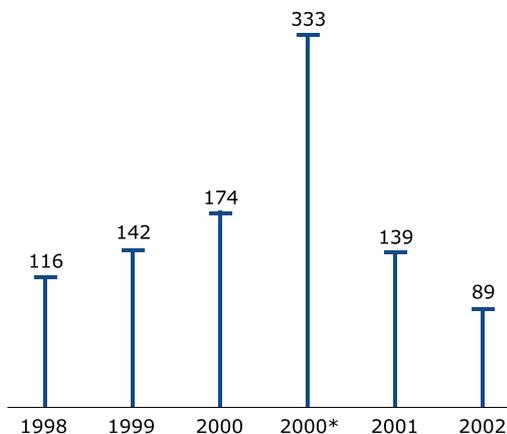
didesnės nei investicijos turto amortizacijos bei gautinų sumų ir sukauptų pajamų mažėjimo 2002 metais bendras „Lietuvos telekomo“ įmonių grupės turtas sumažėjo 9,8 procento – iki 1 876,0 mln. litų.

2002 m. akcininkų nuosavybės vertė nežymiai (1,5 proc.) sumažėjo iki 1 218,5 mln. litų dėl mažesnio 2002 m. grynojo pelno ir išmokėtų 2001 metų dividendų (85,5 mln. litų). Visų įsipareigojimų suma sumažėjo 22,3 proc. – iki 655,1 mln. litų, nes buvo gražintos paskolos ir padaryti sukaupto pelno mokesčio įsipareigojimų pakeitimai. 2002 m. gruodžio 31 d. duomenimis, per praėjusius metus grynoji skola sumažėjo 44,8 proc. – iki 289,3 mln. litų (tą patį praėjusių metų laikotarpį grynoji skola buvo 524,4 mln. litų). Grynosios skolos ir akcininkų nuosavybės santykis buvo 23,7 proc. (2001 m. gruodžio 31 d. – 42,4 proc.).

Dėl lito persiejimo nuo JAV dolerio prie euro 2002 m. vasario 1 d. „Lietuvos telekomas“ sudarė Bendrovės paskolų JAV doleriais valiutos pakeitimo sandorį (JAV dolerius pakeitė į eurus).

Nors 2002 m. pajamos ir grynasis pelnas sumažėjo, „Lietuvos telekomo“ pinigų srautai padidėjo. Pinigų srautas grynąja verte iš įprastinės įmonės veiklos sudarė 481,5 mln. litų (2001 m. – 450,5 mln.). Dėl griežtos investavimo politikos pinigų srautas, atskaičius investicijas, buvo 287,9 mln. litų (palyginti su 2001 m. pinigų srautu – 100,3 mln. litų, jis beveik patrigubėjo). Pinigų srautas grynąja verte, skirtas finansinei veiklai, įskaitant išmokėtus dividendus, sudarė 252,1 mln. litų. Iš viso 2002 m. Bendrovės pinigai ir jų ekvivalentai padidėjo 35,9 mln. litų.

Pelnas, neatskaičius pelno mokesčio (mln. litų)

* Įskaitant pelną, gautą už parduotas UAB „Bitė GSM“ akcijas.

Investicijos

2002 m. „Lietuvos telekomo“ įmonių grupė investavo 207 mln. litų (2001 m. – 368 mln. litų). Daugiau kaip 80 proc. skirtų lėšų buvo investuota į Bendrovės tinklą. „Lietuvos telekomas“ baigė skaitmeninti penkių didžiausių Lietuvos miestų fiksuoto telefono ryšio tinklą. 2002 m. pabaigoje Bendrovės tinklo skaitmeninimo lygis buvo 87,6 procento. Praėjusiais metais Bendrovė toliau plėtojo ADSL prieigos tinklą. Dabar ADSL technologija pagrįstas paslaugas gali užsisakyti 85 proc. „Lietuvos telekomo“ klientų.

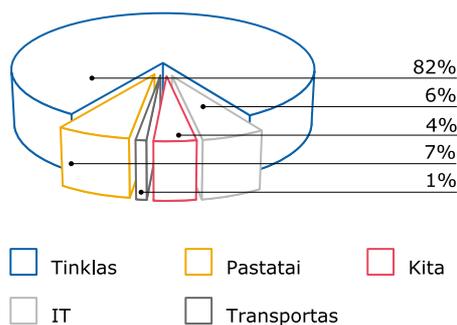
Gegužę „Lietuvos telekomas“ pardavė įmonei „TietoEnator“ 40 proc. UAB Baltijos informacinių duomenų valdymo centro (įsteigtas 2002 m. gruodį) ir 74 proc. UAB Baltijos telekomunikacijų konsultacinio centro (įsteigtas 2003 m. kovą) akcijų. Rugsėjį AB „Lietuvos telekomas“ perėmė iš UAB „Lintel“ UAB „Lintkom“ valdymą.

Didžiausia „Lietuvos telekomo“ antrinė įmonė UAB „Comliet“ plėtojo savo veiklą už Lietuvos ribų. Gegužę ji įsigijo 75 proc. Latvijos įmonės „Datu Tikli SIA“ akcijų, o liepą – 55 proc. Estijos įmonės „Telegrupp AS“ akcijų. Gruodį „Comliet“ Kaliningrado srityje (Rusijos Federacija) įsteigė įmonę „Comliet-Kaliningrad“ (priklauso 95 proc. akcijų).

Teisminiai ginčai

2002 m. vasario 21 d. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba priėmė sprendimą, kur konstatuojama, kad „Lietuvos telekomas“ pažeidė Konkurencijos įstatymo reikalavimus, ir skyrė 0,2 proc. bendrų Bendrovės metinių pajamų baudą. 2002 m. kovo 22 d. Bendrovė pateikė teismui apeliaciją dėl šio sprendimo. Ši byla dar nėra baigta nagrinėti, o skirta bauda nesumokėta. Lėšos, skirtos baudai sumokėti, buvo įrašytos į galutines 2001 m. finansines ataskaitas.

Investicijų struktūra

Akcijos ir akcininkai

AB „Lietuvos telekomas“ akcinis kapitalas yra 814 912 760 litų. Jį sudaro 814 912 759 paprastosios vardinės akcijos (vienos akcijos nominali vertė – 1 litas). 2003 m. sausio 1 d. Lietuvos valstybei priklausanti specialioji akcija prarado šias ypatingas teises: šaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, išreikšti nuomonę bet kuriuo akcininkų susirinkime diskutuojamam klausimui ir vetuoti sprendimus, susijusius su Bendrovės veiklos sustabdymu, Bendrovės reorganizavimu ar likvidavimu.

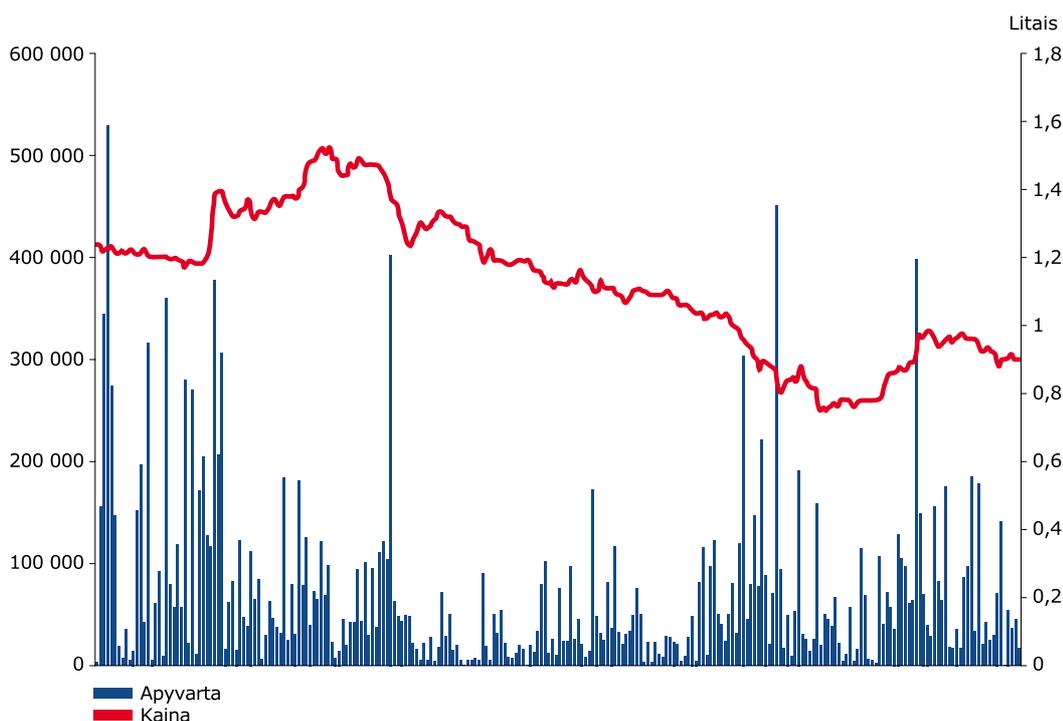
„Amber Teleholding A/S“ (registruota Danijoje), kurios visos akcijos nuo 2002 m. gruodžio 9 d. priklauso jungtinei įmonei „TeliaSonera AB“, priklauso 60 proc. AB „Lietuvos telekomas“ akcijų, Lietuvos

valstybei priklauso 10,03 proc. Bendrovės akcijų. Nuosavos akcijos (4,67 proc.) priklauso „Lietuvos telekomo“ antrinei įmonei UAB „Lintkom“.

2000 m. „Lietuvos telekomas“ pradėjo įgyvendinti Tarptautinių depozitoriumo pakvitavimų (GDR) programą. Pagal šią programą vienas tarptautinis depozitoriumo pakvitavimas lygus 10 paprastųjų vardinųjų Bendrovės akcijų. 2002 m. gruodžio 31 d. 118 537 950 paprastųjų AB „Lietuvos telekomas“ akcijų (14,55 proc. visų akcijų) buvo konvertuotos į 11 853 795 tarptautinius depozitoriumo pakvitavimus ir laikomos depozito banke „Deutsche Bank Trust Company Americas“.

AB „Lietuvos telekomas“ akcijos yra įtrauktos į Nacionalinės vertybinių popierių biržos oficialųjį preky-

Prekyba AB „Lietuvos telekomas“ akcijomis Nacionalinėje vertybinių popierių biržoje

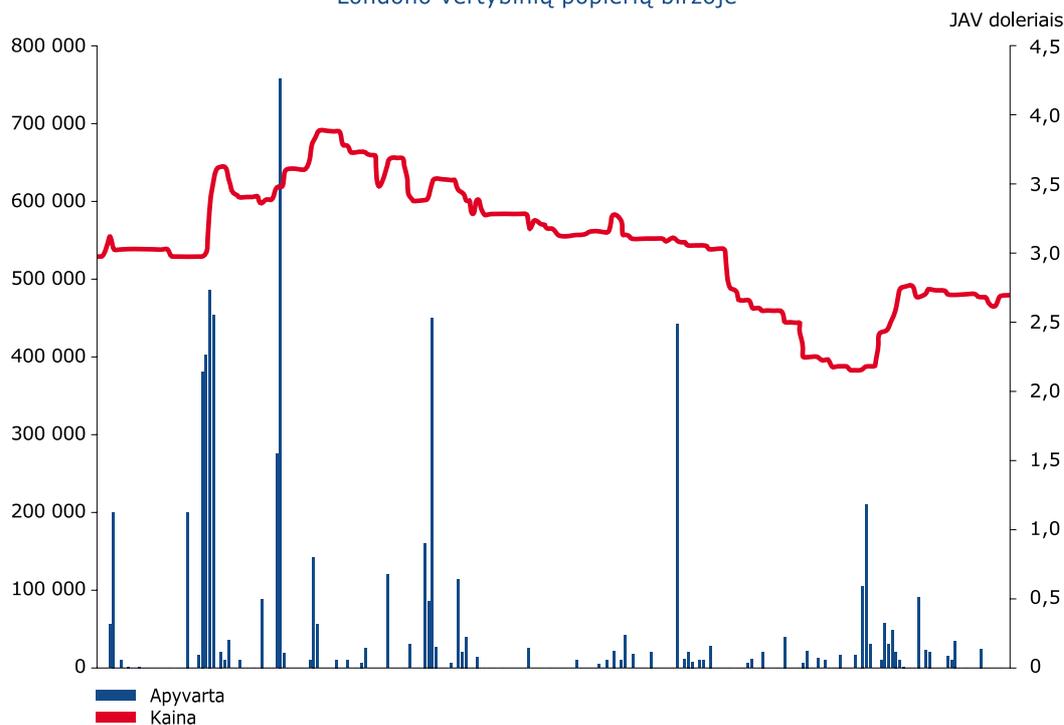
bos sąrašą (NVPB simbolis – LTEL), o Bendrovės tarptautiniais depozitoriumo pakvitavimais prekiaujama Londono vertybinių popierių biržoje (LSE simbolis – LITD).

2002 metais „Lietuvos telekomo“ akcijų apyvarta Nacionalinės vertybinių popierių biržos centrinėje rinkoje iš viso sudarė 17,7 mln. akcijų, kurių bendra vertė – 20,1 mln. litų. Paskutinės 2002 m. prekybos dienos pabaigoje Bendrovės akcijos kaina buvo 0,90 lito. Palyginti su 2001 m. gruodžio 31 d. akcijos kaina – 1,25 lito, ji sumažėjo 28 procentais. Per 2002 m. mažiausia akcijos kaina buvo 0,84 lito, didžiausia – 1,52 lito. 2002 m.

pabaigoje Bendrovės kapitalo rinkos vertė buvo 733,4 mln. litų (2001 m. – 1 018,6 mln. litų).

Bendrovės tarptautinių depozitoriumo pakvitavimų apyvarta Londono vertybinių popierių biržoje sudarė 6,2 mln. tarptautinių depozitoriumo pakvitavimų, kurių bendra vertė – 13,7 mln. svarų sterlingų. Paskutinės 2002 m. prekybos dienos pabaigoje tarptautinio depozitoriumo pakvitavimo kaina buvo 2,7 JAV dolerio, prieš metus – 2,975 JAV dolerio. Per 2002 m. mažiausia tarptautinio depozitoriumo pakvitavimo kaina buvo 2,15 JAV dolerio, didžiausia – 3,875 JAV dolerio.

Prekyba AB „Lietuvos telekomas“ tarptautiniais depozitoriumo pakvitavimais Londono vertybinių popierių biržoje

Auditoriaus išvada ir finansinė atskaitomybė

Auditoriaus išvada

Finansinė atskaitomybė

Bendroji informacija

Apskaitos principai

Finansinės rizikos valdymas

Finansinės atskaitomybės pastabos

Auditoriaus išvada

(vertimas iš anglų kalbos)

UAB „PricewaterhouseCoopers“

T.Ševčenkos g. 21
P.d. 620
LT-2009 Vilnius
Telefonas (8 5) 239 23 00
Faksas (8 5) 239 23 01
El.p. vilnius@lt.pwcglobal.com
www.pwcglobal.com/lt

AB „Lietuvos telekomas“ akcininkams

1. Mes atlikome AB „Lietuvos telekomas“ („Bendrovė“) ir jos konsoliduotų dukterinių įmonių (kartu - „Grupė“) pagal Tarptautinius apskaitos standartus parengtos 2002 m. gruodžio 31 d. finansinės atskaitomybės, pagal kurią buvo parengta pridedama sutrumpinta finansinė atskaitomybė, auditą vadovaudamiesi Tarptautiniais audito standartais. 2003 m. kovo 13 d. mes pateikėme besąlyginę auditoriaus išvadą apie finansinę atskaitomybę, pagal kurią buvo parengta ši sutrumpinta finansinė atskaitomybė.
2. Mūsų nuomone, pridedama sutrumpinta finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais atitinka finansinę atskaitomybę, pagal kurią ji buvo parengta.
3. Pilną audituotą 2002 m. gruodžio 31 d. finansinę atskaitomybę, parengtą pagal Tarptautinius apskaitos standartus, pagal kurią buvo parengta pridedama sutrumpinta finansinė atskaitomybė, bei mūsų išvadą apie ją galima gauti AB „Lietuvos telekomas“.

UAB „PricewaterhouseCoopers“

Vilnius, 2003 m. kovo 26 d.

Pelno (nuostolio) ataskaita

(jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateiktos tūkst. Lt)

		Gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
		GRUPĖ		BENDROVĖ	
Pastabos		2002	2001	2002	2001
Pajamos	1	968,212	1,058,466	962,596	1,061,613
Sąnaudos	2	(464,602)	(494,094)	(498,261)	(510,765)
Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją		503,610	564,372	464,335	550,848
Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	7	(381,668)	(381,567)	(364,476)	(367,557)
Pelnas iš investicijų pardavimo	3	7,016	2,857	7,016	-
Veiklos pelnas		128,958	185,662	106,875	183,291
Finansinės veiklos grynosios sąnaudos	4	(39,855)	(46,999)	(40,123)	(47,047)
Dukterinių įmonių rezultato prieš mokesčius dalis	9	-	-	21,467	2,423
Asocijuotų įmonių rezultato prieš mokesčius dalis	9,10	337	-	337	-
Pelnas prieš mokesčius		89,440	138,663	88,556	138,667
Pelno mokestis	5	(21,641)	43,048	(21,524)	43,048
Grupės pelnas prieš mažumos dalį		67,799	181,711	67,032	181,715
Mažumos dalis	20	(767)	4	-	-
Grynasis pelnas		67,032	181,715	67,032	181,715
Vienai akcijai tenkantis pelnas (Lt)	6	0.09	0.23	0.09	0.23

40 – 58 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

35 – 58 puslapiuose pateiktą finansinę atskaitomybę 2003 m. kovo 13 d. patvirtino Generalinis direktorius ir Finansų direktorius.

Tapio Paarma
Generalinis direktorius

Jan-Erik Elserius
Finansų direktorius

Balansas

(jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateiktos tūkst. Lt)

Gruodžio 31 d.					
		GRUPĖ		BENDROVĖ	
Pastabos	2002	2001	2002	2001	
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Ilgalaikis materialusis turtas	7	1,423,286	1,542,261	1,256,659	1,397,237
Nematerialusis turtas	8	202,113	248,210	183,766	224,945
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turą		142	31	14	31
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones	9,10	879	203	237,293	221,206
Ilgalaikės gautinos sumos		68	49	690	49
		<u>1,626,488</u>	<u>1,790,754</u>	<u>1,678,422</u>	<u>1,843,468</u>
Trumpalaikis turtas					
Atsargos		4,111	1,757	2,197	1,627
Turtas skirtas pardavimui	11	10,192	29,498	10,192	29,498
Gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir sukauptos pajamos	12	150,193	209,804	146,007	294,227
Prekybiniai vertybiniai popieriai		1,287	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	83,759	47,902	58,079	42,861
		<u>249,542</u>	<u>288,961</u>	<u>216,475</u>	<u>368,213</u>
Iš viso turto		<u>1,876,030</u>	<u>2,079,715</u>	<u>1,894,897</u>	<u>2,211,681</u>
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai					
Įstatinis kapitalas	14	814,913	814,913	814,913	814,913
Nuosavos akcijos	14	(120,000)	(120,000)	(120,000)	-
Įstatymo numatytas rezervas	15	81,499	81,499	81,499	81,499
Perkainojimo skirtumai		(30)	-	(30)	-
Nepaskirstytas pelnas		442,159	460,577	442,159	456,477
		<u>1,218,541</u>	<u>1,236,989</u>	<u>1,218,541</u>	<u>1,352,889</u>
Mažumos dalis	20	2,354	-	-	-
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos	17	194,230	445,177	194,108	445,177
Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimai	18	113,844	136,191	93,611	114,916
Subsidijos		14,492	16,977	14,492	16,977
		<u>322,566</u>	<u>598,345</u>	<u>302,211</u>	<u>577,070</u>
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Prekybos, kitos mokėtinos sumos ir sukaupti įsipareigojimai	16	153,770	117,230	151,866	148,571
Paskolos	17	178,799	127,151	222,279	133,151
		<u>332,569</u>	<u>244,381</u>	<u>374,145</u>	<u>281,722</u>
Iš viso nuosavybės ir įsipareigojimų		<u>1,876,030</u>	<u>2,079,715</u>	<u>1,894,897</u>	<u>2,211,681</u>

40 – 58 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

Nuosavybės pasikeitimo ataskaita

(jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateiktos tūkst. Lt)

GRUPĖ	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Nuosavos akcijos	Įstatymo numatyti rezervai	Perkainojimo skirtumai	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso
2001 m. sausio 1 d.		814,913	(120,000)	58,881	-	419,614	1,173,408
Perkėlimai į rezervus	15	-	-	22,618	-	(22,618)	-
Išmokėti dividendai už 2000 m.		-	-	-	-	(118,134)	(118,134)
Grynasis pelnas		-	-	-	-	181,715	181,715
2001 m. gruodžio 31 d.		814,913	(120,000)	81,499	-	460,577	1,236,989
2002 m. sausio 1 d.		814,913	(120,000)	81,499	-	460,577	1,236,989
Išmokėti dividendai už 2001 m.	14	-	-	-	-	(85,450)	(85,450)
Grynasis pelnas		-	-	-	-	67,032	67,032
Valiutų perkainojimo skirtumai		-	-	-	(30)	-	(30)
2002 m. gruodžio 31 d.		814,913	(120,000)	81,499	(30)	442,159	1,218,541
BENDROVĖ							
2001 m. sausio 1 d.		814,913	-	58,881	-	419,614	1,293,408
Perkėlimai į rezervus	15	-	-	22,618	-	(22,618)	-
Išmokėti dividendai už 2000 m.		-	-	-	-	(122,234)	(122,234)
Grynasis pelnas		-	-	-	-	181,715	181,715
2001 m. gruodžio 31 d.		814,913	-	81,499	-	456,477	1,352,889
2002 m. sausio 1 d.		814,913	-	81,499	-	456,477	1,352,889
Nuosavos akcijos	14	-	(120,000)	-	-	-	(120,000)
Dividendai tenkantys nuosavoms akcijoms	14	-	-	-	-	4,100	4,100
Išmokėti dividendai už 2001 m.	14	-	-	-	-	(85,450)	(85,450)
Grynasis pelnas		-	-	-	-	67,032	67,032
Valiutų perkainojimo skirtumai		-	-	-	(30)	-	(30)
2002 m. gruodžio 31 d.		814,913	(120,000)	81,499	(30)	442,159	1,218,541

40 – 58 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

Pinigų srautų ataskaita

(jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateiktos tūkst. Lt)

	Guodžio 31 d. pasibaigę metai				
	Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2002	2001	2002	2001
Įprastinė veikla					
Grynasis laikotarpio pelnas		67,032	181,715	67,032	181,715
Pelno mokestis	5	21,641	(43,048)	21,524	(43,048)
Mažumos dalis	20	767	-	-	-
Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	7	381,668	381,567	364,476	367,557
Nuosavybės metodo rezultatas investicijose į dukterines įmones	9	-	-	(21,467)	(2,423)
Asocijuotų įmonių rezultato prieš mokesčius dalis	9,10	(337)	-	(337)	-
Ilgalaikio materialaus turto nurašymai ir atidėjimai nelikvidžioms atsargoms		1,035	12,126	988	12,121
Abejotinų gautinų sumų nurašymai ir atidėjimai	2	14,016	16,356	13,782	16,266
Pelno iš investicijų pardavimo eliminavimas		(7,016)	(2,857)	(7,016)	-
Pelno iš ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto pardavimų eliminavimas		(1,860)	(1,559)	(1,849)	(1,364)
Valiutų kursų svyravimo grynas pelnas paskoloms		(394)	(1,841)	(394)	(1,841)
Kitos nepiniginės operacijos		124	-	-	-
Palūkanų pajamos	4	(567)	(3,578)	(723)	(3,578)
Palūkanų sąnaudos	4	34,299	46,765	34,334	46,765
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas (išskyrus dukterinių įmonių įsigijimo efektą):					
Atsargos ir turtas skirtas pardavimui		425	9,978	1,294	9,995
Prekybos ir kitos gautinos sumos		46,172	(59,109)	53,772	(72,258)
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos bei ateinančių laikotarpių pajamos		(41,944)	(47,970)	(69,490)	(23,121)
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos		515,061	488,545	455,926	486,786
Sumokėtos palūkanos		(33,474)	(37,993)	(33,474)	(37,993)
Sumokėti mokesčiai		(127)	-	-	-
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		481,460	450,552	422,452	448,793

Pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai				
	Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2002	2001	2002	2001
Investicinė veikla					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pirkimai		(204,212)	(367,333)	(187,726)	(349,152)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimai		6,840	10,859	24,464	7,622
Dukterinių įmonių įsigijimas (išskyrus pinigus)		(3,736)	-	-	-
Investicijų pardavimas		7,000	2,857	8,600	-
Investicijos į dukterines įmones ir asocijuotas įmonės akcijų įsigijimas	9,10	-	(193)	(2,690)	(660)
Dukterinėms įmonėms suteiktos paskolos		-	-	(35,957)	(7,337)
Gautos palūkanos		567	3,578	717	3,578
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(193,541)	(350,232)	(192,592)	(345,949)
Finansinė veikla					
Gautos sumos už išleistas obligacijas		-	150,000	-	150,000
Gautos paskolos		98,742	39,842	136,255	39,842
Grąžintos paskolos		(265,354)	(167,878)	(265,447)	(167,878)
Išmokėti dividendai		(85,450)	(118,134)	(85,450)	(122,234)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		(252,062)	(96,170)	(214,642)	(100,270)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas		35,857	4,150	15,218	2,574
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimas					
Laikotarpio pradžioje		47,902	43,752	42,861	40,287
Padidėjimas		35,857	4,150	15,218	2,574
Laikotarpio pabaigoje	13	83,759	47,902	58,079	42,861

40 – 58 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

Bendroji informacija

(jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateiktos tūkst. Lt)

AB „Lietuvos telekomas“ (toliau - „Bendrovė“) buvo įregistruota kaip akcinė bendrovė 1997 m. birželio 16 d. Bendrovė įsikūrusi Lietuvos sostinėje Vilniuje. Bendrovės buveinės adresas yra:

Savanorių pr. 28
2600 Vilnius
Lietuvos Respublika

Nuo 2000 m. birželio 16 d. Bendrovės akcijomis prekiaujama Lietuvos nacionalinėje vertybinių popierių biržoje, o tarptautiniais depozitoriumo pakvitavimais, kurie padengti Bendrovės akcijomis, prekiaujama Londono vertybinių popierių biržoje.

Bendrovės akcininkų struktūra 2002 m. gruodžio 31 d. buvo tokia:

	Akcijų skaičius	%
„Amber Teleholding“ A/S	488,947,656	60.00
Lietuvos Valstybės Turto Fondas	81,771,702	10.03
UAB „Lintkom“ (nuosavos akcijos)	38,095,242	4.67
Kiti užsienio ir vietiniai akcininkai	206,098,160	25.30
	<u>814,912,760</u>	<u>100.00</u>

Pagrindinė Bendrovės veikla yra fiksuoto vietinio, tarp miestinio ir tarptautinio telefoninio ryšio, įskaitant internetą ir duomenų perdavimą, paslaugų tiekimas organizacijoms ir gyventojams Lietuvos Respublikoje.

Konsoliduotą grupę (toliau – „Grupė“) sudaro Bendrovė ir jai priklausančios septynios dukterinės įmonės bei dvi antrinės dukterinės įmonės. Bendrovė taip pat yra investavusi į dvi asocijuotas įmones.

Žemiau nurodytos asocijuotos įmonės ir dukterinės įmonės, kurios buvo apskaitytos Grupės konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje:

Dukterinė/ asocijuota įmonė	Šalis	Grupės dalis, %		Veikla
		2002 m. gruodžio 31 d.	2001 m. gruodžio 31 d.	
UAB „Lietuvos telekomo verslo sprendimai“	Lietuva	100%	100%	Veikia Bendrovės vardu parduodant interneto ir kitas duomenų perdavimo paslaugas bei integruotus telekomunikacijų verslo sprendimus pagrindiniams Bendrovės verslo klientams.
UAB „Lintel“	Lietuva	100%	100%	Teikia informacijos telefonu 118 paslaugas bei telerinkodaros paslaugas. UAB „Lintel“ perėmė dalį Bendrovės turto valdymo.
UAB „Lintkom“	Lietuva	100%	-	2002 m. rugsėjo mėn. Bendrovė įsigijo UAB „Lintkom“ akcijas iš UAB „Lintel“. UAB „Lintkom“ buvo įsteigta siekiant įsigyti Bendrovės akcijų viešo pasiūlymo metu.

Dukterinė/ asocijuota įmonė	Šalis	Grupės dalis, %		Veikla
		2002 m. gruodžio 31 d.	2001 m. gruodžio 31 d.	
UAB „Comliet“	Lietuva	100%	100%	Nuo 2001 m. sausio 1 d. pagrindinė šios dukterinės įmonės veikla yra telekomunikacinių objektų statyba ir projektavimas. 2002 m. gegužės mėn. UAB „Comliet“ įsigijo 75% Latvijos įmonės SIA „Datu Tikli“ akcijų. 2002 m. liepos mėn. UAB „Comliet“ įsigijo 55% Estijos įmonės AS „Telegrupp“ akcijų. Abi įsigytos įmonės įgyvendina silpnųjų srovių tinklų tiesimo ir priežiūros projektus. 2002 m. gruodžio mėn. UAB „Comliet“ įkūrė dukterinę įmonę OOO „Comliet Kaliningrad“ Kaliningrado srityje (Rusija). UAB „Comliet“ priklauso 95% šios dukterinės įmonės akcijų.
UAB „Voicecom“	Lietuva	60%	60%	Ši dukterinė įmonė AB „Lietuvos telekomas“ licencijos pagrindu teikia interneto telefonijos bei kitas interneto protokolu (IP) pagrįstas paslaugas.
UAB „Baltijos informacinių duomenų valdymo centras“	Lietuva	60%	100%	Bendrovės informacinių sistemų departamentas buvo pertvarkytas į dukterinę įmonę. Dukterinė įmonė teikia informacinių technologijų paslaugas Grupei bei tretiesiems asmenims. 2002 m. gegužės mėn. dalis dukterinės įmonės akcijų buvo parduotos „TietoEnator“ Oyj.
UAB „Verslo portalas“	Lietuva	30%	30%	Ši asocijuota įmonė užsiima „business to business“ portalo verslas.com vystymu.
UAB „TietoEnator consulting“	Lietuva	26%	-	Įmonė buvo įsteigta 2002 m. Didžioji dalis įmonės akcijų buvo parduotos „TietoEnator“ Oyj. Ši įmonė Grupei bei tretiesiems asmenims teikia profesionalias paslaugas informacinių technologijų srityje.
VŠĮ „Lietuvos telekomo sporto klubas“	Lietuva	100%	100%	Ši įmonė teikia sporto klubo paslaugas bei remia moterų krepšinio komandą.

Apskaitos principai

(jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateiktos tūkst. Lt)

Žemiau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengta finansinė atskaitomybė.

A Rengimo pagrindas

Ši finansinė atskaitomybė parengta vadovaujantis Tarptautiniais apskaitos standartais. Finansinė atskaitomybė parengta vadovaujantis įsigijimo vertės samprata, modifikuota dėl dalies ilgalaikio materialaus turto indeksacijos ir prekybai laikomų vertybinių popierių.

Rengiant finansinę atskaitomybę pagal bendrai priimtus apskaitos principus, reikia remtis vertinimais ir prielaidomis, turinčiomis įtakos apskaitomo turto ir įsipareigojimų vertėms bei nebalansinio turto ir įsipareigojimų atskleidimui finansinės atskaitomybės dieną bei per ataskaitinį laikotarpį apskaitytoms pajamoms ir sąnaudoms. Nors šie vertinimai remiasi vadovybės turimomis žiniomis apie esamą padėtį ar veiksmus, faktiniai rezultatai galiausiai gali skirtis nuo šių vertinimų.

Grupė pritaikė TAS 39 Finansinės priemonės: pripažinimas ir įvertinimas. Šio standarto pritaikymo finansinis efektas yra atvaizduotas praeitų metų konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje.

B Konsolidavimas

(1) Dukterinės įmonės

Dukterinės įmonės, tai yra tos įmonės, kuriose Grupė, tiesiogiai ar netiesiogiai, nuosavybės teise turi daugiau nei pusę balso teisę turinčių akcijų arba kitais būdais gali kontroliuoti jų finansų ir veiklos politiką, yra konsoliduojamos.

Dukterinės įmonės konsoliduojamos nuo datos, kai Grupė įgyja šių įmonių kontrolę ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Pirkimo metodas apskaitoje taikomas apskaitant dukterinių įmonių įsigijimą. Įsigijimo savikaina nustatoma prie tiesioginių įsigijimo išlaidų pridėdant perduoto turto tikrąją vertę, išleistų akcijų vertę bei prisiimtų įsipareigojimų vertę įsigijimo dieną. Įsigijimo savikainos dalis, viršijanti įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto tikrąją vertę, yra apskaitoma kaip prestižas. Žr. apskaitos politikos E dalį „Prestižas“, kurioje aprašoma prestižo apskaita. Sandoriai tarp Grupės įmonių, likučiai bei nerealizuotas pelnas/nuostolis iš sandorių tarp Grupės įmonių yra eliminuojami; nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, išskyrus tuos atvejus, kai jis negali būti padengtas. Kur būtina, dukterinių įmonių apskaitos principai buvo pakeisti, kad būtų užtikrintas nuoseklumas su Grupės taikomais apskaitos principais.

(2) Asocijuotos įmonės

Investicijos į asocijuotąsias įmones apskaitomos remiantis nuosavybės metodu. Pagal šį metodą, Bendrovei tenkanti po įsigijimo datos susidariusi asocijuotųjų įmonių pelno ar nuostolio dalis pripažįstama pelno (nuostolio) ataskaitoje, o Bendrovei tenkantys po įsigijimo datos susidarę asocijuotųjų įmonių rezervų pasikeitimai yra parodomi rezervuose. Įsigijimo savikaina yra koreguojama visų po įsigijimo datos įvykusių pasikeitimų suma. Asocijuotos įmonės – tai įmonės, kuriose Grupė turi nuo 20% iki 50% akcijų, turinčių balsavimo teisę, arba kuriose Grupė turi reikšmingą įtaką, tačiau kurių ji nekontroliuoja. Nerealizuotas pelnas, gautas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotųjų įmonių, yra eliminuojamas tik Grupei priklausančia dalimi asocijuotose įmonėse; nerealizuoti nuostoliai taip pat yra eliminuojami, išskyrus tuos atvejus, kai sandorio metu įrodomas perleisto turto vertės sumažėjimas. Prestižas, atsiradęs įsigyjant asocijuotas įmones, yra apskaitomas Grupės ataskaitose nematerialaus turto straipsnyje. Nuosavybės metodas nebetaikomas, kai investicijų į asocijuotąją įmonę apskaitinė vertė tampa lygi nuliui, jei Grupė neturi įsipareigojimų ar garantinių įsipareigojimų asocijuotosios įmonės atžvilgiu.

C Užsienio valiutų perskaičiavimas

(1) Pateikimo valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinėje atskaitomybėje parodyti straipsniai pateikiami valiuta, kuri geriausiai atspindi įvykių ir aplinkybių, svarbių kiekvienai konkrečiai įmonei, ekonominę esmę (toliau – „pateikimo valiuta“). Sumos šioje konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje pateikiamos litais – patronuojančios įmonės pateikimo valiuta.

2002 m. sausio 31 d. litas buvo susietas su JAV doleriu santykiu 4 litai už 1 JAV dolerį. 2002 m. vasario 2 d. litas buvo persietas su euru santykiu 3.4528 lito už 1 eurą.

(2) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami pateikimo valiuta naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostolis, atsirandantis vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, denominuotus užsienio valiutomis, apskaitomas pelno (nuostolio) ataskaitoje.

(3) Grupės įmonės

Užsienio įmonių pelno (nuostolio) ataskaitos bei pinigų srautų ataskaitos perskaičiuojamos į Grupės ataskaitų pateikimo valiutą vidutiniu metiniu keitimo kursu, o jų balansai yra perskaičiuojami taikant gruodžio 31 d. keitimo kursą. Valiutų keitimo skirtumai, atsirandantys dėl grynųjų investicijų į užsienio įmones, paskolų bei valiutinių instrumentų, skirtų tokių investicijų vertės apsaugojimui, perskaičiavimo, apskaitomi akcininkų nuosavybės dalyje. Pardavus užsienio įmonę, tokie valiutų keitimo skirtumai pripažįstami pelno (nuostolio) ataskaitoje, kaip pelnas arba nuostolis dėl pardavimo.

Prestižas ir tikrosios vertės koregavimai, atsirandantys dėl užsienio įmonės įsigijimo, apskaitomi kaip užsienio įmonės turtas ar įsipareigojimai ir perskaičiuojami ataskaitinio laikotarpio pabaigos kursu.

D Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas 1996 m. sausio 1 d. arba po šios datos, apskaitomas įsigijimo verte, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo suma. Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas iki 1996 m. sausio 1 d., pateikiamas įsigijimo verte, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo suma ir pakoreguota indeksacijų, kurios buvo atliekamos naudojant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus indeksacijos koeficientus atskiroms turto kategorijoms.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą, nurašant turto įsigijimo vertę iki likvidacinės vertės per tokius nustatytus laikotarpius:

Pastatai	10 - 50	metų
Statiniai ir mašinos	5 - 25	metai
Telefonų stotys, linijos ir kita susijusi telekomunikacijų įranga	4 - 10	metai
Kompiuteriai	3	metai
Transporto priemonės	2 - 10	metų
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	1 - 25	metų

Jei nustatoma, kad materialaus turto likutinė vertė yra didesnė nei įvertinta atsiperkamoji vertė, turto vertė iš karto yra sumažinama iki atsiperkamosios vertės.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai tik ji užbaigiama ir yra parengta jos numatytam naudojimui.

D Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Kai ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėje atskaitomybėje, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno (nuostolio) ataskaitoje.

Remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolio) ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos. Esminių renovacijų išlaidos pridedamos prie turto vieneto apskaitinės vertės tuomet, kai yra tikėtina, jog ateityje gaunama Grupės ekonominė nauda dėl atliktų darbų bus didesnė nei pradinė įvertinta turimo turto nauda. Esminių renovacijų išlaidos yra nudėvimos per naudingą likusį susijusio turto tarnavimo laikotarpį.

Turtas skirtas pardavimui, atskleistas 11 pastaboje, yra apskaitomas grynąja pardavimo kaina.

E Nematerialusis turtas

(1) Prestižas

Prestižas parodo įsigijimo savikainos perviršį virš Grupei tenkančios įsigytos dukterinės/asocijuotos įmonės grynojo turto dalies įsigijimo dieną. Prestižas, susidaręs įsigyjant dukterines/asocijuotas įmones, Grupės ataskaitose apskaitomas nematerialiojo turto straipsnyje. Prestižas amortizuojamas per įvertintą naudingą tarnavimo laikotarpį, kuris yra 5 metai, taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą.

(2) Kitas nematerialusis turtas

Kitas nematerialusis turtas, iš kurio Grupė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo verte, sumažinta sukauptos amortizacijos suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę per tokius įvertintus ekonominės naudos gavimo laikotarpius:

Licencijos	10 metų
Kompiuterinės programos	3 - 5 metai
Kitas nematerialusis turtas	5 metai

F Investicijos

2001 m. sausio 1d. Grupė pritaikė TAS 39 ir savo investicijas klasifikavo į šias kategorijas: prekybiniai vertybiniai popieriai, iki termino laikomi vertybiniai popieriai ir galimi parduoti vertybiniai popieriai. Atskaitiniu laikotarpiu Grupė neturėjo nei iki termino laikomų vertybinių popierių, nei galimų parduoti vertybinių popierių.

Investicijos, kurios įsigyjamoms turint tikslą gauti pelno iš trumpalaikių kainų svyravimų, klasifikuojamos kaip prekybiniai vertybiniai popieriai ir apskaitomos trumpalaikiame turte.

Vadovybė nustato investicijų klasifikavimo tinkamumą investicijų įsigijimo momentu ir vėliau reguliariai įvertina jų paskirtį.

Visi investicijų pirkimai ir pardavimai apskaitomi tą dieną, kai Grupė įsipareigoja pirkti arba parduoti šį turtą. Pirkimo kaina apima visus sandorio kaštus. Po įsigijimo, galimos parduoti investicijos apskaitomos tikrąja verte. Realizuotas ir nerealizuotas pelnas arba nuostolis, atsirandantis dėl galimų parduoti investicijų tikrosios vertės pasikeitimų, apskaitomas pelno (nuostolio) ataskaitoje tuo metu, kai tokie pasikeitimai įvyksta.

G Investicijos į dukterines įmones (Bendrovės finansinėse ataskaitose)

Bendrovės atskiroje finansinėje atskaitomybėje parodomos investicijos į dukterines įmones apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Vadovaujantis nuosavybės metodu, Bendrovei tenkanti dukterinių įmonių veiklos

rezultato dalis yra apskaitoma Bendrovės pelno (nuostolio) ataskaitoje. Bendrovei tenkantys po įsigijimo datos susidarę dukterinių įmonių rezervų pasikeitimai yra parodomi rezervuose. Jeigu pagal nuosavybės metodą Bendrovei tenkanti dukterinės įmonės nuostolių dalis yra lygi arba viršija investicijos įsigijimo vertę, tai tokia investicija balanse pateikiama nuline verte. Papildomų nuostolių daliai yra suformuojamas atidėjimas tik tuo atveju, jeigu Bendrovė prisiėmė įsipareigojimus arba atliko mokėjimus, susijusius su dukterinės įmonės įsipareigojimų įvykdymu. Atidėjimas papildomiems nuostoliams pelno (nuostolio) ataskaitoje apskaitomas Bendrovei tenkančioje dukterinės įmonės grynojo rezultato prieš mokesčius dalyje.

H Investicijos į asocijuotas įmones (Bendrovės finansinėse ataskaitose)

Investicijos į asocijuotas įmones Bendrovės finansinėje atskaitomybėje apskaitomos taikant nuosavybės metodą.

I Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas

Kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad ilgalaikio materialiojo turto bei kito ilgalaikio turto, įskaitant prestižą ir nematerialųjį turta, apskaitinė vertė gali būti nebeatgautina, atliekama šio turto peržvalga siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimo nuostolius. Turto vertės sumažėjimo nuostolis pripažįstamas ta suma, kuria apskaitinė turto vertė viršija jo atgautinąją vertę, kuri yra didesnė iš šių dviejų: grynoji turto pardavimo kaina arba turto tolesnio naudojimo vertė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus.

J Nuoma - Grupės įmonė yra nuomininkė

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kai Grupei perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su nuosavybe, yra klasifikuojama kaip finansinis lizingas. Finansinis lizingas kapitalizuojamas remiantis įvertinta minimalaus lizingo mokesčio dabartine verte. Nuomos mokesčiai paskirstomas tarp įsipareigojimų bei finansavimo kaštų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą likusiam lizingo įsipareigojimų balansui. Atitinkamai, nuomos mokesčiai, t.y. skirtumas tarp visų minimalių įmokų pagal lizingo sutartį ir finansavimo kaštų, yra apskaitomi kaip trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai. Palūkanos, tenkančios nuomos mokesčiui, yra apskaitomos pelno (nuostolio) ataskaitoje per visą lizingo laikotarpį. Finansinio lizingo būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas yra nudėvimas per jo naudingą tarnavimo laikotarpį.

K Atsargos

Atsargos pateikiamos žemesne iš dviejų verčių: savikaina arba grynąja realizavimo verte. Savikaina apskaičiuojama vidutinių svertinių kainų metodu. Atsargų savikainą sudaro įsigijimo kaina bei susiję mokesčiai (kurie vėliau nėra atgautini iš mokesčių institucijų), transportavimo, saugojimo bei kiti kaštai, tiesiogiai susiję su atsargų įsigijimu. Grynoji realizacinė vertė įvertinta pardavimo kaina, atėmus produkcijos užbaigimo savikainą bei pardavimų išlaidas.

L Gautinos sumos

Gautinos sumos yra apskaitomos pirminėse sąskaitose nurodytomis sumomis iš jų atėmus atidėjimą šių sumų vertės sumažėjimui. Atidėjimas gautinų sumų vertės sumažėjimui sudaromas tuomet, kai yra objektyvių įrodymų, jog Grupė nesugebės atgauti visų šių sumų per iš anksto nustatytus terminus. Atidėjimo suma yra skirtumas tarp apskaitinės vertės ir atgautinos vertės, kuri nustatoma pagal numatomų pinigų srautų, diskontuotų taikant rinkos palūkanų normą kaip ir panašiams skolininkams, dabartinę vertę.

M Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai balanse yra apskaitomi įsigijimo verte. Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslais, pinigai ir pinigų ekvivalentai apima bankuose ir kasoje laikomus pinigus, indėlius iki pareikalavimo ir kitas trumpalaikes trijų mėnesių ar trumpesnio termino aukšto likvidumo investicijas.

N Nuosavos akcijos

Kai Bendrovė ar jos dukterinės įmonės įsigyja Bendrovės akcijų, jų įsigijimo kaina, įskaitant visas priskiriamas neišvengiamas sąnaudas be pelno mokesčio, atimama iš akcininkų nuosavybės kaip nuosavos akcijos, kol jos nėra anuliuojamos. Kai tokios akcijos vėliau parduodamos arba naujai išleidžiamos, gaunamos lėšos įtraukiamos į akcininkų nuosavybę.

O Paskolos

Paėmimo momentu paskolos apskaitomos gautų lėšų suma, neįtraukiant patirtų sandorio sąnaudų. Vėliau paskolos apskaitomos amortizuota savikaina taikant efektyvios palūkanų normos metodą; bet koks skirtumas tarp gautų lėšų (neįskaitant patirtų sandorio sąnaudų) ir išpirkimo vertės pripažįstamas pelno (nuostolio) ataskaitoje per skolinimosi laikotarpį.

P Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą visiems laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčio pagrindo ir jų apskaitinės vertės finansinės atskaitomybės sudarymo tikslais. Atidėtojo pelno mokesčio apskaičiavimui naudojami galiojantys pelno mokesčio tarifai.

Atidėtas pelno mokesčio turtas pripažįstamas tik tuomet, kai yra tikėtina, jog bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti.

Atidėtas pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami tik tuomet, kai tai leidžia Tarptautinis apskaitos standartas Nr. 12.

Q Subsidijos, susijusios su ilgalaikiu turto

Subsidijos yra apskaitomos tikrąja verte tuomet, kai yra pakankamai įrodymų, jog subsidija bus gauta ir Grupė atitiks visas jai keliamas sąlygas.

Su ilgalaikio materialiojo turto įsigijimu susijęs finansavimas balanse apskaitomas prie ilgalaikių įsipareigojimų kaip ateinančių laikotarpių pajamos. Pelno (nuostolio) ataskaitoje jos pripažįstamos pajamomis pagal tiesinį metodą per to turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

R Atidėjimai

Atidėjimai sudaromi tuomet, kai dėl praeities įvykių Bendrovė turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą, ir kurių įvykdymui Grupei teks išmokėti lėšas bei tokių įsipareigojimų sumą galima patikimai apskaičiuoti. Kai Grupė tikisi, kad atidėjimo suma bus atgauta, pavyzdžiui, pagal draudimo sutartį, tokia atgautina suma pripažįstamas kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai dėl to nekyla abejonių.

Atidėjimų restruktūrizavimui sąnaudos pripažįstamos tik tada, kai atsiranda konstruktyvus restruktūrizavimo įsipareigojimas. Sąnaudos, susijusios su einamąja veikla Grupėje, nėra atidedamos iš anksto.

S Finansinės priemonės

Finansinės priemonės yra apskaitomos jų rinkos verte balanso sudarymo dieną.

T Pajamų pripažinimas

Pajamos yra pripažįstamos kai uždirbamos. Telekomunikacijų paslaugų pajamos yra pripažįstamos suteikus paslaugas, remiantis tinklų ir jų teikiamų galimybių panaudojimu, atėmus pridėtinės vertės mokestį ir su pardavimais tiesiogiai susijusias kainų nuolaidas. Kitos pajamos yra pripažįstamos pirkėjams perdavus prekes ar suteikus paslaugas. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Grupė sukaupia pajamas, kurioms dar nebuvo išrašytos sąskaitos.

Pajamos iš tinklų sujungimo yra kaupiamos kas mėnesį, pagal atsiskaitymų su užsienio operatoriais istorinę faktinę apkrovą.

Sąskaitos daugumai gyventojų yra išstatomos kas antrą mėnesį. Pajamos yra kaupiamos kiekvieną mėnesį remiantis skambučių apskaitos sistemos duomenimis.

Paslaugų aktyvavimo mokesčiai yra pripažįstami pajamomis, o su jais susijusios išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis paslaugų aktyvavimo laikotarpiu.

Pajamos iš telekomunikacijos įrangos ir priedų pardavimo specializuotose parduotuvėse yra pripažįstamos pardavimo momentu.

U Dividendai

Grupės finansinėje atskaitomybėje dividendai yra apskaitomi tuo laikotarpiu, kai jie yra patvirtinami Grupės akcininkų.

V Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas yra apskaičiuojamas vadovaujantis Tarptautiniu apskaitos standartu Nr. 33.

W Informacija pagal segmentus

Grupė naudoja savo fiksuoto ryšio tinklą įvairių pajamų gavimui (žr. 1 pastabą). Grupė iš esmės veikia viename verslo segmente (fiksuoto ryšio paslaugos) ir viename geografiniame segmente, todėl informacija apie segmentus nėra pateikiama.

X Palyginamieji skaičiai

Kur buvo būtina, palyginamieji skaičiai buvo perklasifikuoti, kad atitiktų šių metų finansinės atskaitomybės pateikimo pasikeitimus.

Finansinės rizikos valdymas

(jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateiktos tūkst. Lt)

Finansinės rizikos faktoriai

Grupės veiklai kyla įvairi finansinė rizika, įskaitant skolos bei nuosavybės rinkos kainų pasikeitimo, užsienio valiutų kursų pasikeitimo ir palūkanų normų pasikeitimo įtaką. Grupės visapusiško rizikos valdymo programa atsižvelgia į tai, kad finansų rinka yra nenuspėjama, ir siekia iki minimumo sumažinti galimus neigiamus padarinius Grupės finansinei veiklai. Grupė naudoja išvestines finansines priemones, tokias kaip valiutų ir palūkanų normos apsikeitimo sandorius, siekiant apriboti tam tikras rizikas.

Rizikos valdymą atlieka Grupės išdo skyrius pagal Valdybos patvirtintą politiką. Grupės išdo skyrius identifikuoja ir įvertina finansines rizikas glaudžiai dirbdami su atskirais Grupės padaliniais. Valdyba raštu pateikia visapusiško rizikos valdymo principus bei politiką, apimančią specifines sritis, kaip užsienio valiutų kursų svyravimo, palūkanų normų ir kreditavimo riziką bei laisvų lėšų investavimą.

Valiutos kursų rizika

Grupė veikia tarptautiniu mastu ir dėl to jai tenka rizika dėl įvairių valiutų kursų kitimo, daugiausia susijusi su JAV doleriu ir Specialiosiomis skolinimosi teisėmis (SDR). Valiutos kursų rizika yra kontroliuojama apsaugant nuo užsienio valiutų kursų pasikeitimo rizikos pirkimo sutarčių ir skolinių įsipareigojimų atžvilgiu. Grupės išdo departamentas yra atsakingas už atvirų pozicijų atskiromis užsienio valiutomis apsaugojimą naudojant paskolas užsienio valiutomis bei valiutinius ateities sandorius.

Kreditavimo rizika

Grupėje nėra reikšmingos kredito rizikos koncentracijos. Kreditavimo rizika ar rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo įsipareigojimų, yra kontroliuojamos naudojant kreditavimo sąlygas ir priežiūros procedūras. Piniginiai sandoriai ir išvestinių finansinių priemonių sandoriai yra sudaromi tik su aukštą kredito reitingą turinčiomis finansų institucijomis. Grupės politika apriboja kredito riziką kiekvienos atskiros finansų institucijos atžvilgiu.

Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia išlaikyti reikalingą grynųjų pinigų kiekį ir pakankamas finansavimo sutartomis kreditinėmis lėšomis galimybes.

Palūkanų normos rizika

Grupės pajamos ir įprastiniai piniginiai srantai yra iš esmės nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė neturi reikšmingo palūkanas uždirbančio turto. Grupės politika numato išlaikyti diversifikuotą skolų portfelį. Pasiskirstymas tarp fiksuotų ir plaukiojančių palūkanų normų priklauso nuo esamos padėties rinkoje.

Finansinės atskaitomybės pastabos

(jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateiktos tūkst. Lt)

1 Pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Fiksuotos telefonijos paslaugos:				
Abonentinis, įjungimo į tinklą ir kiti mokesčiai	200,302	220,765	200,454	220,875
Vietinių skambučių pajamos	384,324	477,712	383,920	477,423
Tarptautinių skambučių pajamos	61,403	81,834	61,423	81,845
Taksofonų tinklo pajamos	12,396	24,424	12,396	24,424
	658,425	804,735	658,193	804,567
Pajamos iš tinklų sujungimo	144,930	137,780	144,770	137,930
Interneto ir duomenų perdavimo pajamos	103,910	67,996	105,509	66,136
Skirtųjų linijų pajamos	16,912	25,285	17,039	26,367
Kitos pajamos	44,035	22,670	37,085	26,613
	309,787	253,731	304,403	257,046
	968,212	1,058,466	962,596	1,061,613

2 Sąnaudos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Atsiskaitymų su darbuotojais sąnaudos	152,210	191,504	91,729	178,706
Sąnaudos kitiems operatoriams ir kanalų nuomai	145,774	129,097	145,627	129,003
Remonto ir eksploatacijos sąnaudos	31,114	33,353	22,628	27,580
Abejotinų gautinų sumų atidėjimai ir nurašymai	14,016	16,356	13,782	16,266
Kitos sąnaudos	121,488	123,784	224,495	159,210
	464,602	494,094	498,261	510,765

Vidutinis darbuotojų, dirbusių Grupėje per ataskaitinius metus, skaičius buvo 4,751 (2001 m. - 5,920). Vidutinis darbuotojų, dirbusių Bendrovėje per ataskaitinius metus, skaičius buvo 2,310 (2001 m. - 5,386).

3 Pelnas iš investicijų pardavimo

2002 m. gegužės mėn. Grupė pardavė 74% UAB „Baltijos Telekomunikacijų Konsultacinis Centras“ (dabar UAB „TietoEnator Consulting“) akcijų paketą „TietoEnator“ Oyj. Grupė taip pat pardavė 40% UAB „Baltijos Informacinių Duomenų Valdymo Centras“ akcijų paketą „TietoEnator“ Oyj.

4 Finansinės veiklos grynosios sąnaudos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Palūkanų pajamos	567	3,578	723	3,578
Kitos finansinės veiklos pajamos	260	223	472	197
	827	3,801	1,195	3,775
Grynasis pelnas (nuostolis) dėl kursų pasikeitimo	(5,818)	85	(6,423)	62
Palūkanų sąnaudos	(34,299)	(46,765)	(34,334)	(46,765)
Kitos finansinės sąnaudos	(565)	(4,120)	(561)	(4,119)
	(39,855)	(46,999)	(40,123)	(47,047)

5 Pelno mokestis

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Pelno mokestis	43,921	204	39,570	-
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	(22,347)	(43,252)	(21,305)	(30,806)
	21,574	(43,048)	18,265	(30,806)
Dukterinių įmonių pelno mokesčio dalis	-	-	3,192	(12,242)
Asocijuotų įmonių pelno mokesčio dalis	67	-	67	-
	21,641	(43,048)	21,524	(43,048)

Pelno mokestis, tenkantis Bendrovės pelnui prieš mokesčius, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų taikant pagrindinį pelno mokesčio tarifą, kaip parodyta žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Pelnas prieš mokesčius	89,440	138,663	88,556	138,667
Mokestis taikant 15% tarifą (2001 m. – 24%)	13,416	33,279	13,283	33,280
Dukterinių įmonių pelno mokesčio dalis	-	-	(3,192)	(582)
Asocijuotų įmonių pelno mokesčio dalis	(67)	-	(67)	-
Neapmokestinamos pajamos	(41)	-	-	-
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	8,990	5,931	8,097	5,446
Ankščiau nepripažinto mokestinio nuostolio panaudojimas/pripažinimas	(828)	(144)	-	-
Perkeliamo mokestinio nuostolio koregavimai	104	(398)	144	-
Mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka	-	(81,716)	-	(68,950)
Pelno mokestis prieš dukterinių ir asocijuotų įmonių dalį	21,574	(43,048)	18,265	(30,806)

Pagal naujai priimtą Pelno mokesčio įstatymą, nuo 2002 m. sausio 1 d. pelno mokesčio tarifas buvo sumažintas nuo 24% iki 15%. Mokesčio lengvatos reinvestuotam pelnui nėra taikomos.

6 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Pagrindinis vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant grynąjį laikotarpio pelną iš išleistų paprastųjų akcijų svertinio vidurkio. Grupė neturi finansinių instrumentų, konvertuojamų į paprastas akcijas, todėl sumažintas pelnas tenkantis vienai akcijai yra toks pat kaip ir pagrindinis vienai akcijai tenkantis pelnas.

Svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis už laikotarpį pasibaigusį 2002 m. gruodžio 31 d. yra (tūkstančiais): 814,913 (paprastosios akcijos) - 38,095 (nuosavos akcijos) = 776,818. Svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis už metus pasibaigusius 2001 m. gruodžio 31 d. buvo 776,818.

	GRUPĖ	
	2002	2001
Grynasis pelnas tenkantis paprastosioms akcijoms	67,032	181,715
Išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidutinis svertinis vidurkis (tūkstančiais)	776,818	776,818
Bazinis vienai akcijai tenkantis pelnas (Lt)	0.09	0.23

7 Ilgalaikis materialusis turtas

GRUPĖ	Žemė ir pastatai	Kanalai ir telekomunikacinė įranga	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2002 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	202,541	1,221,333	68,148	50,239	1,542,261
Valiutų skirtumai	-	-	(7)	-	(7)
Dukterinių įmonių įsigijimai	-	96	330	-	426
Įsigijimai	2	709	3,451	175,929	180,091
Perklasifikavimai	(61)	7,507	(7,446)	-	-
Pardavimai ir nurašymai	(1,791)	(1,778)	(562)	-	(4,131)
Perklasifikavimai iš parduoti skirto turto (11 pastaba)	16,738	564	140	-	17,442
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	13,893	172,399	4,950	(191,242)	-
Vertės sumažėjimas	(1,100)	(34)	-	-	(1,134)
Nusidėvėjimas per laikotarpį	(10,307)	(281,640)	(19,715)	-	(311,662)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	219,915	1,119,156	49,289	34,926	1,423,286
2002 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo/indeksuota vertė	279,984	2,269,604	108,328	34,926	2,692,842
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	(60,069)	(1,150,448)	(59,039)	-	(1,269,556)
Likutinė vertė	219,915	1,119,156	49,289	34,926	1,423,286
2001 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo/indeksuota vertė	242,390	2,253,648	145,230	50,239	2,691,507
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	(39,849)	(1,032,315)	(77,082)	-	(1,149,246)
Likutinė vertė	202,541	1,221,333	68,148	50,239	1,542,261

7 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

BENDROVĖ

	Žemė ir pastatai	Kanalai ir telekomunikacinė įranga	Kitas ilgalaikis materialus turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2002 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	89,782	1,204,031	53,185	50,239	1,397,237
Įsigijimai	2	710	9	163,201	163,922
Pardavimai ir nurašymai	(1,785)	(3,655)	(17,364)	-	(22,804)
Perklasifikavimai	(62)	39	23	-	-
Perklasifikavimai iš parduoti skirto turto (11 pastaba)	16,738	564	140	-	17,442
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	6,425	169,893	2,235	(178,553)	-
Vertės sumažėjimas	(1,100)	-	-	-	(1,100)
Nusidėvėjimas per laikotarpį	(7,350)	(274,959)	(15,729)	-	(298,038)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	102,650	1,096,623	22,499	34,887	1,256,659
2002 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo/indeksuota vertė	155,851	2,231,800	73,530	34,887	2,496,068
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	(53,201)	(1,135,177)	(51,031)	-	(1,239,409)
Likutinė vertė	102,650	1,096,623	22,499	34,887	1,256,659
2001 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo/indeksuota vertė	125,800	2,226,637	126,346	50,239	2,529,022
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	(36,018)	(1,022,606)	(73,161)	-	(1,131,785)
Likutinė vertė	89,782	1,204,031	53,185	50,239	1,397,237

Pelno (nuostolio) ataskaitoje nusidėvėjimo, amortizacijos ir vertės sumažėjimo straipsnį sudaro šie straipsniai:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	311,662	300,504	298,038	290,291
Ilgalaikio nematerialiojo turto amortizacija (8 pastaba)	72,597	64,147	64,184	56,760
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	1,134	106	1,100	-
Pardavimui skirto turto vertės sumažėjimas	-	19,855	-	19,855
Prestižo amortizacija (9 pastaba)	-	-	3,787	3,696
Gautų subsidijų amortizacija	(2,633)	(3,045)	(2,633)	(3,045)
Kitos korekcijos	(1,092)	-	-	-
	381,668	381,567	364,476	367,557

7 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

2002 m. gruodžio 31 d. Bendrovė vadovaudamasi Tarptautiniu apskaitos standartu Nr. 36 „Turto vertės sumažėjimas“, atliko metinį vertės sumažėjimo testą savo ilgalaikio materialiojo turto atžvilgiu. Be to, 2002 metais Bendrovė atliko analizę siekiant nustatyti tinkamumą tų ilgalaikio materialiojo turto verčių, kurios buvo indeksuotos 1994 m. ir 1995 m. atliktų indeksacijų metu. Remiantis aukščiau minėtos analizės rezultatais, indeksuoto ilgalaikio materialaus turto apskaitinės vertės 2002 m. gruodžio 31 d. reikšmingai nesiskiria nuo tų verčių, kurios būtų buvusios atlikus perkainojimą vadovaujantis Tarptautiniu apskaitos standartu Nr. 16 „Ilgalaikis materialusis turtas“.

2002 m. gruodžio 31 d. į ilgalaikio materialiojo turto straipsnį buvo įtrauktas turtas (telekomunikaciniai kanalai ir kitas nekilnojamas turtas), kuris nebuvo tinkamai įregistruotas Žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastro ir registro valstybės įmonėje. Tokia registracija yra būtina pagal įstatymą nuosavybės teisei į tokį turtą patvirtinti. 2002 m. gruodžio 31 d. tokio turto apskaitinė vertė buvo 125,603 tūkst. litų. Ši turtą Bendrovė naudoja savo veikloje ir už jį moka nekilnojamojo turto mokestį.

8 Nematerialusis turtas

GRUPĖ	Licencijos	Kompiuterinės programos	Prestižas	Kitas ilgalaikis nematerialus turtas	Nepradėtas eksploatuoti turtas	Iš viso
2002 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai						
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	1,502	228,062	8,771	6,164	3,711	248,210
Įsigijimai	-	375	-	16	23,730	24,121
Dukterinių įmonių įsigijimai	-	11	3,153	-	-	3,164
Pardavimai ir nurašymai	-	(780)	-	(5)	-	(785)
Perklasifikavimai	-	18,622	-	5,623	(24,245)	-
Amortizacija per laikotarpį	(258)	(65,990)	(4,116)	(2,233)		(72,597)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	1,244	180,300	7,808	9,565	3,196	202,113
2002 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	2,575	334,923	22,087	13,948	3,196	376,729
Sukaupta amortizacija	(1,331)	(154,623)	(14,279)	(4,383)	-	(174,616)
Likutinė vertė	1,244	180,300	7,808	9,565	3,196	202,113
2001 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	2,575	324,116	18,934	8,947	3,711	358,283
Sukaupta amortizacija	(1,073)	(96,054)	(10,163)	(2,783)	-	(110,073)
Likutinė vertė	1,502	228,062	8,771	6,164	3,711	248,210

Bendrovė turi licenciją teikti fiksuoto, tarp miestinio ir tarptautinio ryšio paslaugas, apimančias ir duomenų perdavimą Lietuvoje. Licencija suteikia teisę statyti ir plėsti tinklą minėtų paslaugų teikimui. Licencija buvo išduota 1997 m. spalio 31 d., pakoreguota 1998 m. birželį, ir galioja iki 2007 m. spalio 31 d. 2002 m. gruodžio 31 d. licencijos įsigijimo vertė yra 1,691 tūkst. Lt, o sukaupta amortizacija yra 874 tūkst. Lt.

8 Nematerialusis turtas (tęsinys)

Dukterinei įmonei UAB „Comliet“ 1997 m. spalio 31 d. buvo išduota licencija teikti NMT 450 mobilus ryšio paslaugas Lietuvoje. Licencija galioja iki 2007 m. spalio 31 d. Grupė naudoja NMT 450 tinklą teikti bevielės vietinės prieigos (WLL) paslaugas vartotojams atokiose vietovėse bei ryšio palaikymui Grupės vidiniais tikslais. Licencijos įsigijimo vertė yra 884 tūkst. Lt, o sukaupta amortizacija 2002 m. gruodžio 31 d. buvo 457 tūkst. Lt.

BENDROVĖ

	Licencijos	Kompiuterinės programos	Kitas ilgalaikis nematerialus turtas	Nepradėtas eksploatuoti turtas	Iš viso
Už laikotarpį pasibaigusį 2002 m. gruodžio 31 d.					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	986	214,459	5,789	3,711	224,945
Įsigijimai	-	73	-	23,731	23,804
Perkėlimai iš nepradėto eksploatuoti turto	-	18,622	5,623	(24,245)	-
Pardavimai ir nurašymai	-	(794)	(5)	-	(799)
Amortizacija per laikotarpį	(169)	(62,117)	(1,898)	-	(64,184)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	817	170,243	9,509	3,197	183,766
2002 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo vertė	1,691	316,461	13,840	3,197	335,189
Sukaupta amortizacija	(874)	(146,218)	(4,331)	-	(151,423)
Likutinė vertė	817	170,243	9,509	3,197	183,766
2001 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo vertė	1,691	305,824	8,241	3,711	319,467
Sukaupta amortizacija	(705)	(91,365)	(2,452)	-	(94,522)
Likutinė vertė	986	214,459	5,789	3,711	224,945

9 Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

	BENDROVĖ	
	2002	2001
Likutis metų pradžioje	221,206	209,558
Dukterinių ir asocijuotos įmonės įsteigimas bei įsigijimas	2,690	660
Dalinis dukterinių įmonių pardavimas	(1,584)	-
Prestižo amortizacija	(3,787)	(3,696)
Dukterinių įmonių rezultato prieš mokesčius dalis	21,467	2,423
Asocijuotų įmonių rezultato prieš mokesčius dalis	337	-
Dukterinių ir asocijuotų įmonių pelno mokesčio dalis (5 pastaba)	(3,259)	12,242
Kiti pasikeitimai	223	19
Likutis metų pabaigoje	237,293	221,206

10 Investicijos į asocijuotas įmones

	GRUPĖ	
	2002	2001
Likutis metų pradžioje	203	10
Asocijuotų įmonių įsteigimas, įsigijimas	406	193
Asocijuotų įmonių rezultato prieš mokesčius dalis	337	-
Pelno mokesčio dalis (5 pastaba)	(67)	-
Likutis metų pabaigoje	879	203

11 Pardavimui skirtas turtas

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Likutis metų pradžioje	29,498	-	29,498	-
Parduota turto	(1,864)	-	(1,864)	-
Perkėlimai iš (i) ilgalaikį materialųjį turta (7 pastaba)	(17,442)	29,498	(17,442)	29,498
Likutis metų pabaigoje	10,192	29,498	10,192	29,498

12 Gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir sukauptos pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Iš organizacijų ir gyventojų gautinos sumos	134,214	140,694	126,316	146,857
Atidėjimai abejotinioms gautinoms sumoms	(35,545)	(23,794)	(35,240)	(23,364)
Paskolos dukterinėms įmonėms	-	-	2,540	83,420
Sukauptos pajamos (gyventojai ir operatoriai)	40,987	74,682	40,987	74,682
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir kitos gautinos sumos	10,537	18,222	11,404	12,632
	150,193	209,804	146,007	294,227

Grupės patirtis surenkant gautinas sumas rodo, kad joms apskaityti atidėjimai yra pakankami.

2002 metais Bendrovė ir Grupė apskaitė sukauptas tinklų sujungimo pajamas ir sąnaudas, susijusias su konkrečiais vietiniais ir užsienio operatoriais, grynąja verte. Siekiant išlaikyti nuoseklumą pagal šių metų atskleidimo principus, palyginamosios sukauptų pajamų ir sukauptų sąnaudų sumos buvo supaprastintos Bendrovės ir Grupės finansinėje atskaitomybėje. Tai sąlygojo palyginamųjų sukauptų pajamų ir sukauptų sąnaudų sumų sumažėjimą Bendrovės ir Grupės finansinėje atskaitomybėje maždaug 29,000 tūkst. litų suma.

13 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Pinigai kasoje ir banke	81,198	45,531	55,518	40,490
Apriboto naudojimo lėšos	2,561	2,371	2,561	2,371
	83,759	47,902	58,079	42,861

Apriboto naudojimo lėšas sudaro AB Vilniaus bankas ir AB „Hansa-LTB“ laikoma 2,561 tūkst. litų (2001 m. - 2,371 tūkst. litų) indėlių suma, kuri yra susijusi su šių bankų suteiktomis paskolomis Grupės darbuotojams būsto pirkimui ir remontui.

14 Įstatinis kapitalas ir nuosavos akcijos

Įstatinį kapitalą sudaro 814,912,759 paprastosios akcijos ir 1 specialioji akcija, kurių nominali vertė 1 litas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. 2002 m. įstatinio kapitalo straipsnyje pasikeitimų nebuvo.

2002 metais išmokėti dividendai už 2001 metus, tenkantys vienai akcijai, sudarė 0.11 lito. Šios finansinės atskaitomybės patvirtinimo dieną nėra paskelbtų ar patvirtintų dividendų už 2002 metus.

Pagal 1998 m. liepos 7 d. sutartį, pasirašytą tarp Valstybės turto fondo, Bendrovės ir „Amber Teleholding“ A/S, visuotinis akcininkų susirinkimas 2000 m. balandžio 26 d. suteikė specialiosios akcijos statusą vienai iš Valstybės turto fondui priklausančių akcijų. 2003 m. sausio 1 d. pasibaigė Valstybės turto fondo išskirtinių, su šia akcija susijusių, teisių galiojimas, nustatytas Bendrovės įstatuose.

2002 m. rugsėjo mėn. AB „Lietuvos telekomas“ iš savo dukterinės įmonės UAB „Lintel“ įsigijo visas UAB „Lintkom“ akcijas. Dėl šio pardavimo UAB „Lintel“ finansinėje atskaitomybėje nesudarė nei pelnas, nei nuostolis. Įvykus šiam sandoriui, Bendrovei priklauso 100% UAB „Lintkom“ akcijų, o UAB „Lintkom“ priklauso 4.67% Bendrovės akcijų. Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Lintkom“ yra neveikianti dukterinė įmonė, AB „Lietuvos telekomas“ akcijos, priklausančios UAB „Lintkom“, laikomos nuosavomis akcijomis, todėl šių akcijų įsigijimo verte, lygia 120,000 tūkst. litų, Bendrovės 2002 m. gruodžio 31 d. balanse tiesiogiai sumažinta akcininkų nuosavybė.

15 Privalomasis rezervas

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus Bendrovė privalo suformuoti įstatymų numatytą rezervą. Į jį Bendrovė privalo kasmet pervesti 5% sukaupto pelno, apskaičiuojamo pagal Lietuvos Respublikoje finansinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, kol rezervas nepasieks 10% įstatinio kapitalo.

16 Prekybos, kitos mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Prekybos mokėtinos sumos	28,711	59,782	42,792	93,265
Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	62,107	16,279	49,495	14,180
Sukauptos sąnaudos ir atidėjimai	27,361	36,551	24,548	36,595
Išvestiniai finansiniai instrumentai (19 pastaba)	32,890	-	32,890	-
Kitos mokėtinos sumos	2,701	4,618	2,141	4,531
	153,770	117,230	151,866	148,571

Palyginamoji sukauptų sąnaudų ir atidėjimų suma yra sumažinta maždaug 29,000 tūkst. litų suma lyginant su anksčiau metų ataskaitomis, kadangi ši suma yra suprastinta su sukauptomis pajamomis. Išsamesnė informacija pateikiama 12-oje pastaboje.

2001 m. Bendrovė patvirtino ir paskelbė Klientų aptarnavimo, Tinklo ir Paslaugų diegimo ir priežiūros departamentų reorganizacijos planą. 2001 m. gruodžio 31 d. Bendrovė suformavo 10,300 tūkst. litų atidėjimą darbuotojų kompensacijoms dėl minėtos reorganizacijos. Šis atidėjimas buvo pilnai panaudotas per 2002 m.

17 Paskolos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Trumpalaikės				
Ilgalaikių bankų paskolų einamųjų metų dalis	166,779	127,151	166,779	127,151
Paskolos iš dukterinių įmonių	-	-	43,500	6,000
Obligacijos	12,000	-	12,000	-
Finansinio lizingo įsipareigojimai	20	-	-	-
	<u>178,799</u>	<u>127,151</u>	<u>222,279</u>	<u>133,151</u>
Ilgalaikės				
Ilgalaikės bankų paskolos	44,108	283,177	44,108	283,177
Obligacijos	150,000	162,000	150,000	162,000
Finansinio lizingo įsipareigojimai	122	-	-	-
	<u>194,230</u>	<u>445,177</u>	<u>194,108</u>	<u>445,177</u>
Iš viso paskolų	<u>373,029</u>	<u>572,328</u>	<u>416,387</u>	<u>578,328</u>

Už 12,000 tūkst. litų obligacijas, kurios yra išleistos litais, mokamos 12% metinės palūkanos. 150,000 tūkst. litų ilgalaikės obligacijos bus išperkamos 2004 m. kovo mėn. Už šias obligacijas Bendrovė moka 10.15% metines palūkanas. Bankų paskolos, kurių likutis 2002 m. gruodžio 31 d. buvo 36,058 tūkst. litų (2001 m. – 54,004 tūkst. litų), yra gautos su Lietuvos Respublikos Vyriausybės garantija.

Ilgalaikių paskolų (išskyrus finansinio lizingo įsipareigojimus) grąžinimo terminai buvo tokie:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Tarp 1 ir 2 metų	176,570	230,330	176,570	230,330
Tarp 2 ir 5 metų	17,538	202,847	17,538	202,847
Po 5 metų	-	12,000	-	12,000
	<u>194,108</u>	<u>445,177</u>	<u>194,108</u>	<u>445,177</u>

2002 m. gruodžio 31 d. pasirašytos, bet Grupės nepanaudotos kredito linijos, pasibaigiančios per vienerius metus sudarė 49,665 tūkst. litų (2001 m. – nebuvo).

18 Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2002	2001	2002	2001
Likutis metų pradžioje	136,191	179,443	114,916	145,722
Sąnaudos (pajamos) pelno (nuostolio) ataskaitoje (5 pastaba)	(22,347)	(43,252)	(21,305)	(30,806)
Likutis metų pabaigoje	113,844	136,191	93,611	114,916

19 Finansinės priemonės

2002 m. gruodžio 31 d. paskolos denominuotos JAV doleriais sudarė 46,951 tūkst. JAV dolerių arba 155,473 tūkst. litų. 2002 m. vasario 1 d. Bendrovė pasirašė kelis apsikeitimo sandorius (swap). Pagal šiuos sandorius Bendrovės gautų paskolų denominavimas buvo pakeistas iš JAV dolerio į eurą.

20 Mažumos dalis

	GRUPĖ	
	2002	2001
Likutis metų pradžioje	-	-
Dukterinių įmonių įsigijimai	1,187	4
Dalinis dukterinių įmonių pardavimas	400	-
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	767	(4)
Likutis metų pabaigoje	2,354	-

21 Reikšmingi įvykiai po balanso datos

2003 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2002 m. liepos 5 d. priimtas naujas Telekomunikacijų įstatymas. Pagal ankstesnįjį Telekomunikacijų įstatymą ir Bendrovės veiklos licenciją, AB „Lietuvos telekomas“ buvo suteikta išskirtinė teisė diegti ir teikti fiksuoto telefono ryšio paslaugas Lietuvoje iki 2002 m. gruodžio 31 d.

Remiantis naujuoju Telekomunikacijų įstatymu, nuo 2003 m. sausio 1 d. AB „Lietuvos telekomas“ kartu su dukterinėmis įmonėmis yra pripažįstamas operatoriumi, turinčiu didelę įtaką bendrojo fiksuoto telefono ryšio paslaugų, skirtųjų linijų ir tinklų sujungimo paslaugų rinkose.

2003 m. sausio 13 d. UAB „Comliet“ ir UAB „Sonex grupė“ pasirašė susitarimo memorandumą, pagal kurį UAB „Comliet“ ketina įsigyti 100% „Sonex grupei“ priklausančios UAB „Sonex komunikacijos“ akcijų.

Vadovybė

Valdyba

- Mikko Pirinen**
Valdybos narys
- Jaakko Nevanlinna**
Valdybos narys
- Matti Hyyrynen**
Valdybos narys
- Timo Virtanen**
Valdybos narys
- Ingmar Jonsson**
Valdybos narys
- Kannet Radne**
Valdybos narys
- Gintautas Žintelis**
Valdybos pirmininkas
- Morgan Ekberg**
Valdybos narys
- Andrius Šukys**
Valdybos narys
(nuotraukoje nėra)

Administracija

Tapio Paarma

Gimė 1948 m.

Miestų statybos ir geodezijos magistro laipsnis.

AB „Lietuvos telekomas“ generalinis direktorius ir prezidentas nuo 1998 m. liepos 8 d. Šias pareigas nustos eiti 2003 m. balandžio 30 dieną.

Iki 2003 m. gruodžio 31 d. dirbs Bendrovės vyriausiuoju patarėju.

UAB Baltijos informacinių duomenų valdymo centro, UAB „Comliet“, UAB „Lietuvos telekomo verslo sprendimai“, UAB „Lintel“, UAB „Lintkom“, UAB „Voicecom“, VŠĮ „Lietuvos telekomo“ sporto klubo ir Latvijos įmonės „Datu Tikli SIA“ valdybų pirmininkas, UAB Baltijos telekomunikacijų konsultacinio centro valdybos narys bei Estijos įmonės „Telegrupp AS“ stebėtojų tarybos narys.

Turi 160 000 AB „Lietuvos telekomas“ akcijų (2002 m. gruodžio 31 d.).

Romualdas Degutis

Gimė 1961 m.

Elektros ryšių inžinieriaus diplomatas.

AB „Lietuvos telekomas“ vykdytysis viceprezidentas. Bendrovėje dirba nuo 1984 m.

UAB „Comliet“, UAB „Lietuvos telekomo verslo sprendimai“, UAB „Lintel“ ir UAB „Lintkom“ valdybų narys.

Turi 10 866 AB „Lietuvos telekomas“ akcijas (2002 m. gruodžio 31 d.).

Jan-Erik Elsėrius

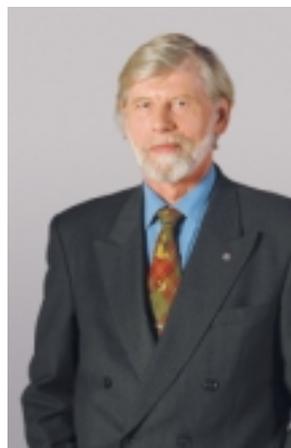
Gimė 1943 m.

Vadybos, vadybos ekonomikos, politinės ekonomikos ir statistikos bakalauro laipsnis.

AB „Lietuvos telekomas“ vyriausiasis finansininkas ir Finansų departamento direktorius nuo 1999 m. kovo 29 d.

UAB „Lintkom“ generalinis direktorius, UAB Baltijos informacinių duomenų valdymo centro, UAB „Comliet“, UAB „Lietuvos telekomo verslo sprendimai“, UAB „Lintel“, UAB „Voicecom“ ir VŠĮ „Lietuvos telekomo“ sporto klubo valdybų narys.

Turi 70 000 AB „Lietuvos telekomas“ akcijų (2002 m. gruodžio 31 d.).

Informacija pasiteirauti

AB „Lietuvos telekomas“

Savanorių pr. 28
LT-2600 Vilnius
Tel. (8 ~ 46) 48 15 11
Faks. (8 ~ 5) 212 66 65
www.telecom.lt

UAB „Comliet“

Palangos g. 4
LT-2001 Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 213 12 21
Faks. (8 ~ 5) 213 11 39
www.comliet.com

UAB „Lietuvos telekomo verslo sprendimai“

Galvydžio g. 7/Žygio g. 97
LT-2042 Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 273 09 70
Faks. (8 ~ 5) 273 09 59

UAB „Lintel“

Galvydžio g. 7/Žygio g. 97
LT-2042 Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 236 83 02
Faks. (8 ~ 5) 278 87 61
www.lintel.lt

UAB „Lintkom“

Galvydžio g. 7/Žygio g. 97
LT-2042 Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 236 72 09
Faks. (8 ~ 5) 231 38 60

VŠĮ „Lietuvos telekomo“ sporto klubas

Savanorių pr. 28
LT-2600 Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 216 34 36
Faks. (8 ~ 5) 231 36 50
www.telecomsportclub.lt

UAB Baltijos informacinių duomenų valdymo centras

Žirmūnų g. 141
LT-2012 Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 274 83 60
Faks. (8 ~ 5) 278 33 99

UAB „Voicecom“

Eigulių g. 14
LT-2600 Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 238 88 37
Faks. (8 ~ 5) 238 88 39
www.voicecom.lt

UAB „Verslo portalas“

A. Goštauto g. 12a
LT-2001, Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 268 36 40
Faks. (8 ~ 5) 268 34 41
www.verslas.com

UAB „TietoEnator Consulting“

Žirmūnų g. 141
LT-2012 Vilnius
Tel. (8 ~ 5) 274 82 04
Faks. (8 ~ 5) 278 33 88

Informacija investuotojams

Eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas

Eilinis visuotinis AB „Lietuvos telekomas“ akcininkų susirinkimas vyks pirmadienį, 2003 m. balandžio 28 d., 15 val. „Karolinos“ viešbutyje, Sausio 13-osios g. 2, Vilniuje, Lietuvoje.

Dividendai

Dividendai bus mokami tiems akcininkams, kurie eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dieną – 2003 m. balandžio 28 d. – buvo Bendrovės akcininkai.

2002 m. pakeistos Nacionalinės vertybinių popierių biržos prekybos taisyklės nustato, kad nuosavybės teisės į vertybinius popierius, perleidžiamus pagal centrinės rinkos sandorius, pereina atsiskaitymo už centrinės rinkos sandorius dieną, tai yra trečią dieną po sandorio.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta, kad dividendai turi būti išmokėti per 3 mėnesius nuo nutarimo dėl pelno pasiskirstymo priėmimo dienos. Remiantis Lietuvos įstatymais, 2002 m. dividendai bus apmokestinami, taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą.

Finansinės ataskaitos

2002 metų AB „Lietuvos telekomas“ ataskaitą lietuvių ir anglų kalbomis, taip pat kitas Bendrovės finansines ataskaitas ir pranešimus spaudai galima rasti internete adresu: www.telecom.lt.

Analitikai

Šie bankai ir finansų maklerių įmonės 2002 m. analizavo „Lietuvos telekomo“ akcijų vertę:

CA IB
+44 20 7309 7840

Credit Suisse First Boston
+ 44 20 7888 8024

Eesti Ühispank
+372 6 656 645

Hansabank Markets
+ 372 6 131 670

Schroder Salomon Smith Barney
+ 44 20 7986 4169

Suprema Securities
+ 372 6 405 700

Trigon Capital
+ 372 6 679 200

AB Vilniaus bankas
+ 370 5 268 24 27

Williams de Broë
+ 44 20 7588 8774

Ryšiai su investuotojais

Darius Džiaugys, vyresnysis specialistas
Tel. (8 ~ 5) 236 78 78
El. paštas darius.dziaugys@telecom.lt

